

Onderzoek en reflectie naar drempels binnen de studentenparticipatie van Arteveldehogeschool: hoe laat de student zijn stem horen?

Bachelorproject voorgedragen door: Charlier Chloé, Deceuninck Camille, Duthoo Hannah, Garmyn Naomi, Gorbachevskaya Victoria, Naudts Charlotte, Ory Jade, Regheere Maxime

Promotor: Bettina Top

Academiejaar: 2021-2022

Opleiding: Sociaal werk

1 Inhoudsopgave

1	Onderzoeksvraag	3
2	Inleiding	3
2.1	<i>Versterken van studentenparticipatie</i>	3
2.1.1	Waarom doen we dit?	3
2.1.2	Van waar komt de vraag?	3
2.2	<i>Begrippen</i>	4
2.3	<i>Interview met een ex-stuver</i>	10
2.4	<i>Hoe ziet de studentenparticipatie eruit binnen Arteveldehogeschool?</i>	11
3	Onderzoek	14
3.1	<i>Waarom worden studenten geen stuver?</i>	14
3.2	<i>Waarom worden studenten wel stuver?</i>	17
3.2.1	Theoretische aanbevelingen om de motivatie te maximaliseren	18
3.3	<i>Bevindingen over de participatiestructuur van de Arteveldehogeschool.</i>	19
3.3.1	Structuur van Hogeschool Gent	19
3.3.2	Vergelijkend onderzoek van de participatiestructuur tussen Arteveldehogeschool en Hogeschool Gent (HOGENT)	22
4	Resultaten van de enquêtes bespreken en conclusie	25
5	Interpretatie van de enquête	37
6	Aanbevelingen, kritische noot	38
6.1	<i>Drempels en motivatie</i>	38
6.2	<i>Participatiestructuur van Arteveldehogeschool</i>	40
7	Slot	41
7.1	<i>Onderzoeksvraag beantwoorden</i>	41
8	Bronnenlijst	42
9	BIJLAGEN	45
9.1	<i>BIJLAGE 1: interview met ex-stuver</i>	45

1 Onderzoeksvraag

Wat maakt dat bepaalde groepen studenten wel of niet participeren en wat kan er veranderen binnen de participatiestructuur van Arteveldehogeschool om de diversiteit binnen de studentenvertegenwoordiging te verhogen zodat er een correcte afspiegeling is van de studentenpopulatie?

2 Inleiding

2.1 Versterken van studentenparticipatie

2.1.1 Waarom doen we dit?

Om te beginnen vinden we het belangrijk te schetsen waarom we dit onderwerp als bachelorproject gekregen hebben. Dit bachelorproject kwam tot stand binnen het kader van de opleiding sociaal werk. Medewerkers van de dienst studentenvoorzieningen gaven ons de opdracht studentenparticipatie binnen het expertisenetwerk Mens en Samenleving te onderzoeken. Welke drempel(s) ervaren studenten om deel te nemen aan studentenparticipatie? Wat motiveert studenten hiervoor? Hoe loopt de studentenvertegenwoordiging binnen de participatiestructuur van de Arteveldehogeschool nu?

Het is voor ons, 8 studenten aan Arteveldehogeschool, bijzonder een bachelorproject uit te voeren in opdracht van onze onderwijsinstelling. Het is fijn dat we enigszins vertrouwd zijn met het thema en de opdrachtgever.

Tijdens onze opleiding staan wij vaak stil bij de ethiek van het beroep, welke waarden en normen wij als toekomstig sociaal werker hoog in het vaandel moeten dragen. Deze ingesteldheid nemen wij mee in ons bachelorproject. Het doel van dit bachelorproject is een zo correct mogelijk beeld van de huidige situatie te schetsen. Zowel positieve zaken én punten van kritiek zullen aan bod komen. Na het verkrijgen van deze informatie zullen we aanbevelingen doen. Nadien kan Arteveldehogeschool hier eventueel mee aan de slag gaan.

Tot slot zullen wij concrete voorstellen doen om de aanwezige drempels af te vlakken én de participatie binnen de studentenraad aan te moedigen/aantrekkelijker te maken. Dat allemaal in het belang van de toekomstige medestudenten die wij alvast een warm hart toedragen.

2.1.2 Van waar komt de vraag?

De vraag om het bachelorproject op te starten kwam van Jeroen Missinne en Lien Segers. Samen vormen zij de participatiecoaches van de overkoepelende studentenraad van Arteveldehogeschool. Zij kaartten aan dat niet alle groepen studenten vertegenwoordigd zijn.

We starten met het doornemen van het decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, het medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen als aanleiding voor het bachelorproject. Uit het decreet concludeert

men ook dat er bepaalde groepen, zoals bijvoorbeeld studenten met een functiebeperking onvertegenwoordigd blijven (Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, z.d.).

Het leek ons belangrijk om verder in te zetten op de drempels die de studenten ervaren. We zijn begonnen met een breedgaand bronnenonderzoek over verschillende thema's omtrent studentenparticipatie. Hierdoor focussen we met dit bachelorproject ons op 3 zaken:

1. De drempels die studenten ervaren om te participeren binnen de studentenparticipatie.
2. De motivatie die studenten aanzet om wel te participeren binnen de studentenparticipatie.
3. De rol die de participatiestructuur van de Arteveldehogeschool hierin speelt.

2.2 Begrippen

Voor het verdiepend onderzoek lichten we enkele belangrijke begrippen toe, waaronder de afkortingenlijst van de participatiegids van Arteveldehogeschool.

AFKORTINGENLIJST

<i>ACR</i>	<i>Academische Raad</i>
<i>AU Gent</i>	<i>Associatie Universiteit Gent</i>
<i>CPBW</i>	<i>Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk</i>
<i>DB</i>	<i>Dagelijks bestuur</i>
<i>GAST</i>	<i>Gentse Associatie Studentenraad</i>
<i>HOGENT</i>	<i>Hogeschool Gent</i>
<i>OR</i>	<i>Opleidingsraad</i>
<i>OSR</i>	<i>Opleidingsstudentenraad</i>
<i>PF</i>	<i>Participatieforum</i>
<i>SRA</i>	<i>Studentenraad van Arteveldehogeschool</i>
<i>StuGent</i>	<i>Student in Gent</i>
<i>COP</i>	<i>StuparCommunity of practiceStudentenparticipatieStuverStudentenvertegenwoordiger</i>
<i>SVS</i>	<i>StudentVolgSysteem</i>
<i>VLHORA</i>	<i>Vlaamse Hogescholenraad</i>
<i>VLOR</i>	<i>Vlaamse Onderwijsraad</i>
<i>VVS</i>	<i>Vlaamse Vereniging van Studenten</i>

1. Participatie

Participatie is een belangrijk begrip binnen dit onderzoek. Hieronder lichten we toe wat dit begrip betekent. Participatie betekent een actieve deelname omtrent een proces waar mensen rond een bepaald thema samen nadenken. In de meeste gevallen is het doel een breder draagvlak te creëren. Betrokken personen zullen actief nadenken rond een thema. Betrokkenen leren van en met elkaar terwijl ze gelijkwaardig en respectvol met elkaar in dialoog gaan. Participatie is een waarde en/of houding waarbij er tussen de deelnemers vertrouwen, betrokkenheid en draagvlak gecreëerd wordt (Team Neerpelt, z.d.).

We bespreken de participatielader van Roger Hart (1992), we zullen dit kader toepassen op studenten die betrokken zijn in dit onderzoek. De theorie van Roger Hart (1992) betreffende participatie passen we toe in dit bachelorproject.

Participatie kan op verschillende manieren en niveaus van betrokkenheid doorgaan. De socioloog Roger Hart ontwikkelde de participatieladder met treden van toenemende betrokkenheid, inbreng en verantwoordelijkheid:

- Informereren: het beleid voert projecten of activiteiten uit en de studenten worden enkel betrokken door ze te informeren.
- Raadplegen: het beleid voert projecten of activiteiten uit en de studenten worden geraadpleegd. Hun inzichten en meningen worden ernstig genomen.
- Adviseren: het beleid coördineert de projecten of activiteiten. Bij sommige onderdelen worden de studenten betrokken en om advies gevraagd.
- Coproduceren: de studenten nemen het initiatief om projecten en activiteiten op te starten en nemen zelf besluiten over de uitvoering hiervan. Het beleid heeft een begeleidende rol.
- (Mee)beslissen: het initiatief wordt door de studenten genomen en voeren de projecten uit. Het beleid kan eventueel bij besluitvorming betrokken worden (Nederlands Jeugdinstituut, z.d.)

Figuur 1: participatieladder van Roger Hart (1992)

De onderste treden bevatten nog drie vormen van participatie die onder schijnparticipatie vallen. Hier is geen sprake van échte participatie:

- Manipulatie: studenten worden ingezet bij activiteiten die door het beleid opgezet zijn zonder te weten wat de doelen zijn van deze activiteiten.
- Decoratie: studenten worden ingezet voor meer authenticiteit te geven aan een actie van het beleid.
- Afkopen: studenten lijken een stem te krijgen, maar ze hebben geen invloed (Nederlands Jeugdinstituut, z.d.).

2. Studenten

Studenten zijn in deze context de personen die ingeschreven zijn in 1 van de bacheloropleidingen binnen het expertisenetwerk Mens en Samenleving aan Arteveldehogeschool. Dit betreft de opleidingen sociaal werk, pedagogie van het jonge kind en personeelswerk (humanresourcemanagement). Graduaatsstudenten sociaal-cultureel werk en maatschappelijk werk betrekken ook bij onze bevraging. De focus ligt binnen deze opleidingen meer praktijkgericht. Deze

opleidingen zorgen voor een evidentere combinatie van werken en studeren. (Arteveldehogeschool, z.d.)

3. Expertisenetwerk Mens en Samenleving

Het expertisenetwerk Mens en Samenleving is een groepering van opleidingen binnen Arteveldehogeschool die te maken hebben met het interessegebied mens en samenleving. De bachelordiplomas die zich hieronder situeren zijn: pedagogie van het jonge kind, sociaal werk en personeelswerk (humanresourcemanagement). De graduaat is informatiebeheer: bibliotheek en archief, maatschappelijk werk, orthopedagogie, sociaal-cultureel werk en tolk Vlaamse gebarentaal. (Arteveldehogeschool, z.d.)

4. Studentenvertegenwoordiging

Studenten worden vertegenwoordigd door studentenvertegenwoordigers, ook gekend als stuvers. Studenten kunnen zichzelf kandidaat stellen en worden verkozen aan de hand van een verkiezing. De stuvers vertegenwoordigen de noden van alle studenten op verschillende niveaus binnen de Arteveldehogeschool (Arteveldehogeschool, 2020). Dit komt later nog aan bod.

5. Studentenparticipatie (Arteveldehogeschool, 2020)

Studenten gaan participeren binnen verschillende niveaus van Arteveldehogeschool. Er zijn 5 mogelijke types van studentenparticipatie beschreven in de brief van het Regeringscommissariaat van 23 december 2004. Elke opleidingsinstelling kan kiezen uit deze 5 types:

- “TYPE 1: er zetelen stemgerechtigde studenten in het bestuur.”
- “TYPE 2: hier zetelen geen stemgerechtigde studenten in het bestuur en het bestuur heeft beslissingsbevoegdheid m.b.t. de artikelen II.323 en II.325.” Dit wil zeggen dat er geen studenten deelnemen aan het beslissingsproces.
- “TYPE 3: er zetelen geen stemgerechtigde studenten in het bestuur en het bestuur heeft de beslissingsbevoegdheid m.b.t. de artikelen II.323 en II.325 van het decreet gedelegeerd naar andere medezeggenschapsorganen.” Arteveldehogeschool heeft ervoor gekozen om zaken rond studentenparticipatie te bespreken in de ACR, het orgaan waar deze onderwerpen aan bod komen. Er is overlegd tussen het bestuur, het personeel en de studenten rond de onderwerpen van artikelen II.323 en II.325. Ook geeft Arteveldehogeschool een raadplegingsrol aan de studenten. Hiervoor werd een PF opgericht dat bestaat uit een delegatie van de SRA en het hogeschoolbestuur.
- “TYPE 4: Er zetelen stemgerechtigde studenten in het bestuur, dit aantal is minder dan 10% van het totale ledenaantal van het bestuur, en dit bestuur heeft beslissingsbevoegdheid m.b.t. de artikelen II.323 en/of II.325”. Dit houdt in dat minder dan 10% van het bestuur bestaat uit studenten die beslissingsbevoegdheid hebben.
- “TYPE 5: Ten minste 10 % van de leden van het bestuur bestaat uit stemgerechtigde studenten.”

Arteveldehogeschool koos voor studentenparticipatie onder de vorm van type 3. Ze hebben hiervoor een apart medezeggenschapsorgaan voor opgericht: het participatieforum. Type 3 bevat onderstaande artikels:

- Art. II. 323. beschrijft welke ontwerpen van reglementaire bepalingen men gaat vastleggen en welke onderwerpen besproken worden in samenspraak met de studentenraad:
 - o Vaststellen van rechtspositieregeling van de student en van het examen- en onderwijsreglement.
 - o De besteding en de vaststelling van de inschrijvingsgelden.
 - o Het uitwerken van verschillende initiatieven die te maken hebben met studentenbegeleiding.
 - o De regeling van internationale studentenmobiliteit.
 - o Het bepalen van de organisatie van het academiejaar samen met de verlof- en vakantieregeling.
- Art. II. 325. beschrijft welke ontwerpen van reglementaire bepalingen men in het beleid zal vaststellen, in overleg met de studentenraad:
 - o Het algemeen beleid inzake interne kwaliteitszorg.
 - o Regels vaststellen inzake de evaluatie van de onderwijsactiviteiten van het academische, respectievelijk het onderwijzend personeel.
 - o De Universiteit raadpleegt de studentenraad over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake sociale toelagen.

6. Participatiecoach

Twee medewerkers van de dienst studentenvoorzieningen nemen, als participatiecoaches, de begeleiding van de studentenraad op zich. Zij hebben verschillende taken:

- Ondersteuning bij vergaderen en verslaggeving.
- Communicatie rond studentenparticipatie.
- Advies bij opvolging dossiers.
- Organiseren van vormingen.
- Ondersteunen van projecten.
- Begeleiden van activiteiten.
- Ondersteuning van communicatie over evenementen voor alle studenten in samenwerking met de dienst studentenvoorzieningen.

In Arteveldehogeschool heeft iedere opleiding een participatiecoach, deze ondersteunt de studentenraad bij de opstart en doorheen het academiejaar. Overige medewerkers van de dienst studentenvoorzieningen ondersteunen de participatiecoach van hun opleiding, deze staat er dus niet alleen voor. (Algemeen secretariaat Arteveldehogeschool, 2020).

7. Doelgroep: Faciliteitstudenten

Op verzoek van de twee participatiecoaches bleek dat er nog een groep studenten te onderzoeken was. Dit betrof studenten met een andere socio-culturele achtergrond, werkstudenten en graduaatstudenten. Aan de hand van een bronnenonderzoek, gesprekken met participatiecoaches en een ex-stuver merkten we een groter deel faciliteitstudenten dan verwacht, aangesloten bij Arteveldehogeschool op. Hierdoor breiden we onze doelgroep uit en bevragen we alle faciliteitstudenten binnen het expertisenetwerk Mens en Samenleving.

Faciliteitstudenten kunnen dankzij de toekenning van een bijzonder statuut faciliteiten ontvangen, deze hebben betrekking op studiemateriaal, taken, het volgen van de les, opdrachten, stages, manier van examens afleggen; kortom het volledige programma. Elke situatie is uniek waardoor er steeds op maat faciliteiten aangeboden worden via een diversiteitscoach. Om de doelgroep duidelijk te schetsen volgt er een opsomming van alle soorten bijzondere statuten (Arteveldehogeschool, 2021):

- Studie en functiebeperking: dit gaat over ADD, ADHD, auditieve functiebeperking, ASS, Chronische ziekte, DCD, leerstoornis, motorische functiebeperking, ontwikkelingsdysfasie, ontwikkelingsstotteren, overige functiebeperking, psychiatrische functiebeperking, ticstoornis en een visuele functiebeperking.
- Studie en topsport: erkend worden als topsporten door BOIC of Sport Vlaanderen of geselecteerd zijn voor World University Championships of World University Games.
- Studenten-ondernemers: studenten die nu een onderneming hebben of van plan zijn om binnen dit en twaalf maanden een onderneming op te starten.
- Studenten-kunstenaars: studenten die kunsten beoefenen op professioneel niveau.
- Werkstudenten: studenten die studeren en werken combineren. Dit zijn studenten die minimum 80 uur per maand werken en studenten die de helft van een voltijdse opdracht werken.
- Studenten met een politiek mandaat en studentenvertegenwoordigers.
- Anderstalige studenten: studenten van wie de moedertaal niet het Nederlands is.
- Studenten in andere individuele omstandigheden: een zwangerschap, een overlijden, mantelzorg, enz..

8. Diversiteit

Diversiteit is een beladen begrip. Miliken en Martins (1996) zien dit als een dubbel woord: het is zowel een enorme uitdaging als een opportuniteit. Er bestaan verschillende soorten diversiteit: op basis van waarneembare kenmerken en van onzichtbare kenmerken. Diversiteit op basis van waarneembare kenmerken gaat over onveranderlijke kenmerken (geslacht, etniciteit, nationaliteit, stoornis, ...) en over veranderlijke kenmerken (leeftijd, functie, fysieke gesteldheid, ...). Diversiteit op basis van onzichtbare kenmerken gaat over waarden (persoonlijkheden, culturele waarden, ...) en vaardigheden (educatieve achtergrond, ervaring in sector, ...) (De Vuyst, 2017).

De Cambridge Encyclopedie omschrijft diversiteit als het gegeven dat veel verschillende soorten objecten of mensen ergens in een categorie worden opgenomen; een scala aan verschillende objecten of mensen. Kortom een zootje ongeregeld (Kerger, 2020).

Diversiteit is een concept, een woord op zich, gehanteerd met verschillende betekenissen. Deze betekenissen sluiten niet altijd meteen op elkaar aan. De ene keer wordt het aangebracht als een probleem, de andere keer is het een meerwaarde of een doel, het kan als uitdaging gezien worden en zo veel meer. Ook wordt de term 'diversiteit' vaak in combinatie met een andere term gebruikt zoals 'etnisch culturele diversiteit', 'sociale diversiteit', 'talige diversiteit', etc... De term wordt ook gebruikt bij onderwerpen zoals seksualiteit, gender, biologie, racisme, etc... Diversiteit dient ook te worden toegepast op de werkvloer, op televisie, in de regering, in elk beleid, etc... Diversiteit is een relatief nieuw begrip dat tegenwoordig breed maatschappelijk in gebruik is (Kerger, 2020).

Uit communicatie met Tom Vandooren (persoonlijke communicatie, 6 januari 2022) kunnen we afleiden dat diversiteit binnen de studentenvertegenwoordigers gezien wordt als of zij al dan niet een

correcte afspiegeling zijn van de studentenpopulatie. En of deze studentenpopulatie dan een correcte afspiegeling is van de maatschappij. Iedereen is welkom, maar er worden geen gerichte acties gedaan naar bepaalde studentengroepen. Diversiteit kan verschillende aspecten omvatten: studenten met een beperking, thema's rond racisme, gendergelijkheid, etc... Gericht inzetten op deze groepen zou een andere groep kunnen betrekken in de studentenparticipatie.

Hierboven besproken we diversiteit in het algemeen. In dit bachelorproject ligt onze focus gericht bij studenten met verschillende statuten binnen het expertisenetwerk Mens en Samenleving aan Arteveldehogeschool. Deze definiëring werd gekozen om duidelijkheid te scheppen voor de lezer.

9. Diversiteitscoach

Een diversiteitscoach promoot de diversiteit als meerwaarde voor de hogeschool, draagt bij aan initiatieven in verband met diversiteit in de opleiding en dient voor studenten en medewerkers als aanspreekpunt voor vragen en suggesties rond diversiteit. De diversiteitscoach zoekt samen met de student naar redelijke onderwijs- en examenfaciliteiten in functie van een beslissing door de opleidingsdirecteur en volgt deze op, dit met respect voor de privacy van de student (Arteveldehogeschool, z.d.).

10. Drempels

Een drempel is een belemmering, een hindernis, een obstakel, een remming. In dit bachelorproject gaat het over drempels ondervonden bij studentenparticipatie.

Volgens Temmerman (2015-2016) zijn er verschillende soorten drempels:

- Informatiedrempel: Wanneer er (te) weinig kennis is over het aanbod en/of de mogelijkheden of te weinig informatie in het algemeen. Dit kan door te weinig bekendmaking, verspreiding, leesbaarheid, etc.
- Fysieke drempel: Hierbij ligt de nadruk bij mensen met een beperking of gezondheidsproblemen die deze drempel ervaren. Fysieke drempels kunnen zijn een slechte toegankelijkheid van het gebouw, onaangepaste omgeving en/of activiteit voor mensen met een beperking en/of specifieke noden.
- Sociale drempel: Dit betreft een netwerk of omgeving met dezelfde interesses die ontbreekt waardoor velen zich terugtrekken. Weinig mensen nemen zelf initiatief om ergens alleen mee te starten of heen te gaan. Een positieve ondersteuning van de omgeving speelt ook een rol.
- Geografische drempel: Dit gaat over de bereikbaarheid van de locatie. Welke afstand moeten mensen afleggen om op de locatie te komen en hoeveel tijd neemt dit in beslag?
- Financiële drempel: De kostprijs van een activiteit kan een drempel vormen.
- Tijdsdrempel: De tijdsindeling en tijdslast kunnen te groot zijn voor sommigen. Bijvoorbeeld tijdsgebrek vormt dan een drempel.
- Motivatiedrempel: Wanneer er onvoldoende interesse en motivatie is om deel te nemen.

11. Focusgroep

Een focusgroep is een groep mensen die in een gestructureerde groepsdiscussie ervaringen uitwisselt. Dit is een kwalitatieve onderzoeksmethode waarbij interacties binnen de groep gebruikt worden om data te verzamelen. Dit betreft een tiental mensen aanwezig om over specifieke onderwerpen te discussiëren (betekenisdefinitie, 2021 & encyclo.nl, 2020).

2.3 Interview met een ex-stuver

De ervaring van een actieve ex-stuver in het laatste jaar van de bacheloropleiding lijkt ons een meerwaarde te bieden in onze bachelorproject. We kregen de kans de ex-stuver te interviewen (persoonlijke communicatie, 20 oktober 2021) en dit leverde ons verrassende inzichten op, deze gebruikten we ook bij de enquête. Het volledige interview treft u in bijlage.

De ex-stuver geeft in het interview aan dat er in een zeker mate schijnparticipatie aanwezig is binnen de participatie als studentenvertegenwoordiger. Hiermee bedoelt hij dat er binnen de studentenraad vaak teruggespeeld wordt naar de stuvers met een visie als: “zijn de cliënten tevreden met de dienstverlening?”. Hun mening wordt wel gevraagd over agendapunten die al vastliggen om ze efficiënt te laten verlopen. Als de stuvers kritiek geven op de agendapunten, gaan de opleidingsmedewerkers die in de studentenraad zetelen in verdediging. Zelf kan je niet met een uniek idee afkomen tijdens een vergadering. De ex-stuver had zelf nooit het gevoel vanuit eigen initiatief iets te kunnen veranderen. De studenten worden niet benaderd vanuit mede-eigenaarschap van de opleiding maar eerder uit een visie van de student als studentenexpert. Als voorbeeld gaf hij dat er tijdens de eerste coronacrisis veel afgetoetst werd naar studenten over beslissingen die al vast lagen. Hier was er dan alleen ruimte om kleine details te veranderen. Voor fundamentele veranderingen blijkt geen plaats te zijn.

Ook geeft de ex-stuver aan dat het door de korte duur van de bacheloropleiding (drie jaar) belangrijk is dat er een doorstroming van studenten is. Deze was er niet in de tijd van de ex-stuver. Het is belangrijk dat de eerstejaars warm gemaakt worden en meelopen met tweedejaars en derdejaars stuvers. Vervolgens is het aan de tweedejaarsstudenten om initiatief te nemen en te participeren als stuvers. Als derdejaarsstudenten is het de bedoeling om de eerstejaars stuvers en tweedejaars stuvers te ondersteunen. Op deze manier zou er een goede doorstroming van gemotiveerde stuvers zijn. Hier bots je op het gegeven dat studenten zich wel drie jaar moeten engageren. De stages zijn een drempel hiervoor. Doordat er in het tweede academiejaar en in het derde academiejaar praktijkperiodes zijn, is de verbondenheid in deze periodes veel minder voor de studenten. Ook blijkt dat er op de hogeschool veel meer pendelstudenten zijn dan bijvoorbeeld in een universiteit. Hierdoor is het ook moeilijker om na de lessen nog een overleg te plannen met de stuvers.

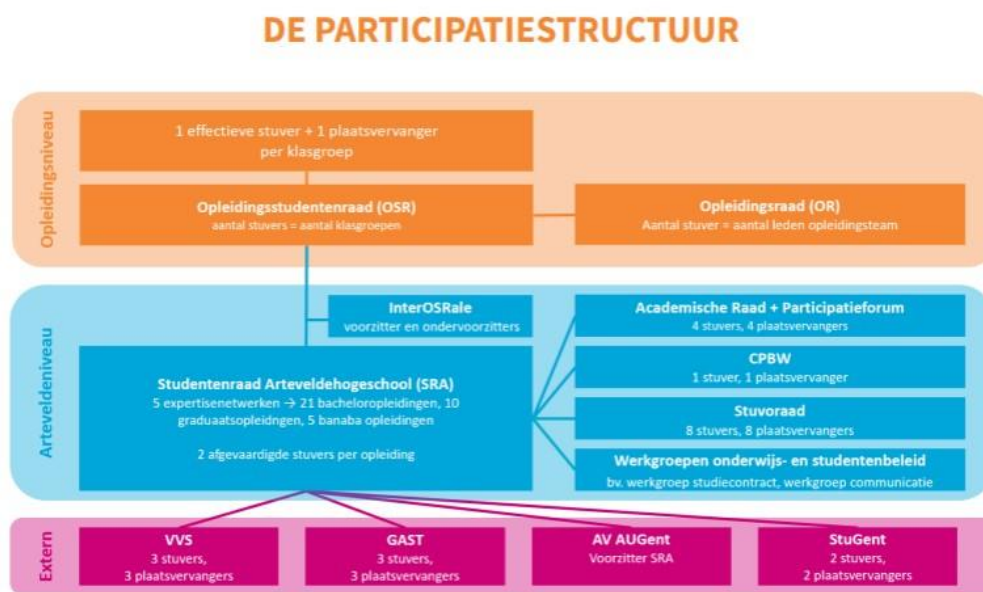
De ex-stuver geeft aan dat er niet gepraat wordt over diversiteit binnen de stuvers in de studentenraad. Een voorstel zou kunnen zijn hier meer op in te zetten: door de trajectcoaches die tijdens persoonlijke begeleiding ook hebben voor studenten met de nodige competenties om een capabele stuver te kunnen worden, en deze te motiveren stuver te worden. Als er meer transparantie zou zijn binnen deze persoonlijke begeleiding en er een gesprek is rond studentenvertegenwoordiging, zouden studenten die zich niet gerepresenteerd voelen zich misschien meer geroepen voelen om stuver te worden.

Met positieve gevoelens blikt de ex-stuver terug op het feit dat Arteveldehogeschool koos voor participatiecoaches. Gedurende de doorlooperperiode van de ex-stuver kende deze twee participatiecoaches die hun eigen visie en werking inzake studentenvertegenwoordiging hanteerde, dewelke resulteerde in innoverende ideeën.

Ondanks het aangename interview, is het aangewezen deze bevindingen te kaderen en te relativeren, daar dit om de beleving van één enkele persoon betreft. Hierdoor kunnen we deze niet als waarheid aanzien. We nemen dit interview op in deze bachelorproject omdat wij en onze bachelorprojectpromoter verrast werd door bovenstaande bevindingen.

2.4 Hoe ziet de studentenparticipatie eruit binnen Arteveldehogeschool?

Vooraleer we ons verdiepen, stellen we de participatiestructuur voor. Beginnend met een schematische voorstelling hiervan. Doordat we het verder in deze bachelorproject nog zullen hebben over de structuur van de studentenparticipatie binnen Arteveldehogeschool geven we hier meer uitleg over hoe deze in elkaar zit.

Figuur 2: De participatiestructuur van Arteveldehogeschool (2021)

De participatiestructuur bevindt zich binnen Arteveldehogeschool op drie verschillende niveaus: micro-, meso-, en macroniveau. Hieronder lichten we deze niveaus toe.

o Microniveau: studentenparticipatie op opleidingsniveau

Op microniveau situeert zich de opleidingsstudentenraad (OSR). Deze raad vertegenwoordigt alle studenten van de opleiding. Het is het overlegorgaan van studenten *binnen een opleiding* enerzijds en *naar andere opleidingen* anderzijds. Ze vormt ook het essentiële contactorgaan tussen de SRA en de opleiding (Arteveldehogeschool, 2020).

Op dit niveau situeert zich ook de opleidingsraad (OR). Deze raad bestaat uit een paritaire vertegenwoordiging stuvers en vertegenwoordigers van het opleidingsteam zoals docenten. De raad heeft het recht op informatie over alle zaken die betrekking hebben tot de opleiding. Ook kunnen ze adviezen verlenen aan de SRA met betrekking op de *werking* van de opleiding en de *algemene organisatie*. Ze komen ongeveer tweejaarlijks samen (voor elke examenperiode). Deze vindt plaats op de campus van de opleiding met het opleidingshoofd als voorzitter (Arteveldehogeschool, 2020).

o **Mesoniveau: studentenparticipatie op niveau van Arteveldehogeschool**

Ten eerste is er de studentenraad van Arteveldehogeschool (SRA). Dit is de overkoepelende organisatie van alle studenten binnen Arteveldehogeschool. Ze vertegenwoordigt daarin de mening van alle studenten over elk aspect dat de studenten aanbelangt: onderwijsregeling, evaluatieregeling, examenregeling, etc... Er zitten twee afgevaardigde stuvers van elke opleiding in de SRA. Indien meerdere opleidingen één OSR hebben, mag elke opleiding 1 stuver afvaardigen. De SRA heeft als doel:

- Behartigen van de belangen en de rechten van alle studenten zonder onderscheid.
- Het garanderen van een optimale informatiestroom vanuit de studentenachterban naar alle participatieorganen en vertegenwoordigers.
- Het continu informeren van deze achterban over adviezen, dossiers en verwezenlijkingen, het garanderen van ondersteuning aan de projecten en acties van verschillende opleidingsstudentenraden.
- Het organiseren van momenten op Arteveldehogeschool die zorgen voor een goede sfeer. Er vinden jaarlijks acht vergaderingen plaats waarnaast ook enkele andere activiteiten doorgaan (Arteveldehogeschool, 2020).

Ook vindt op dit niveau de InterOSRale plaats. Dit is een overleg tussen alle voorzitters van de OSR en het DB van de SRA die minstens driemaal per academiejaar samenkomen. Als doel heeft deze de communicatie en het contact tussen SRA en OSR te verbeteren, het uitwisselen van good-practices, Arteveldehogeschoolbrede initiatieven uitwerken en het versterken van de uniforme werking om procedures gestroomlijnder te laten verlopen. De InterOSRale heeft een overlegbevoegdheid. (Arteveldehogeschool, 2020)

Ook de Academische raad (ACR) bevindt zich op het mesoniveau. Deze raad werd via het hogeschooldecreet in het leven geroepen. Ze is samengesteld uit vertegenwoordigers van het personeel (4), vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur (4) en vertegenwoordigers van de studenten (4) die verkozen worden uit de leden van de SRA. Ze komen tweemaandelijks samen op de campus Kantienberg waar ze advies mogen geven omtrent onderwijskundige aspecten. Ze hebben recht op informatie en kunnen op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief overlegbevoegdheid krijgen. Dit gaat dan over de besteding van middelen, algemene organisatie en werking, beleid omtrent sociale voorzieningen... (Arteveldehogeschool, 2020)

Het Participatieforum (PF) bestaat uit vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur (4) en vertegenwoordigers van de studenten (4). Dit zijn dezelfde studenten die actief zijn in de ACR. Ze sluiten aan op de tweemaandelijks vergaderingen van de ACR. Ze hebben een actieve beraadslagings- en raadplegingsrol met betrekking tot bevoegde onderwerpen beschreven in het decreet (Arteveldehogeschool, 2020).

Het comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW) is een door een welzijnswet verplicht overlegorgaan waar afgevaardigden van werknemers en werkgevers verkozen worden door vierjaarlijkse sociale verkiezingen. Ze zijn leden van erkende vakbonden en hebben hierdoor bevoegdheid inzake inwinning van informatie, geven van advies en houden van toezicht op arbeidsreglement. Er zetelt één stuver die verkozen is vanuit de SRA. Ze gaan samen met medewerking van alle betrokkenen zorgen voor een gezonde en veilige hogeschool. Ze zullen advies verlenen over een beperkt aantal aangelegenheden. Ze komen maandelijks samen op een donderdag op de campus Kantienberg (Arteveldehogeschool, 2020).

De Stuvoraad beheert de dienst studentenvoorzieningen van Arteveldehogeschool. Er zetelen vertegenwoordigers van het hogeschoolbestuur en de studenten die paritair zijn samengesteld. Ze staan in voor alle aspecten van het studentenleven die niet te maken hebben met lesactiviteiten: studiefinanciën, huisvesting, sport, etc... Het DB bepaalt in grote mate de agenda. Ze komen zesmaal per academiejaar samen op de campus Hoogpoort (Arteveldehogeschool, 2020).

Er zijn ook werkgroepen onderwijs- en studentenbeleid die doorheen het schooljaar samengesteld worden op basis van noodzakelijkheid. Ze bestaan uit medewerkers van verschillende opleidingen en diensten. Er bestaat een werkgroep integrale kwaliteitszorg, een werkgroep studiecontract, een werkgroep communicatie en een mandaat duurzaamheid. Afhankelijk van het thema worden stuvors en oud stuvors uitgenodigd. Binnen de studentenraad van Arteveldehogeschool bestaan volgende werkgroepen: werkgroep welkomstevent, werkgroep teambuilding, werkgroep bedankingsevent, werkgroep stuverhuisje, werkgroep participatiegids, werkgroep paars en focusgroepen (Arteveldehogeschool, 2020).

o **Macroniveau: participatie in Vlaanderen**

De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) bestaat uit leden van de studentenraad. Voor Arteveldehogeschool kunnen er drie stuvors zetelen in de VVS. Hier wordt de verdediging van studenten in ruimer kader besproken. De VVS biedt vormingen aan en houdt de stuvors op de hoogte via een nieuwsbrief over ontwikkelingen in het Europees en Vlaams onderwijslandschap. Maandelijks komen de leden samen om beleidslijnen uit te zetten en hier standpunten over in te nemen (Arteveldehogeschool, 2020).

De Gentse associatie studentenraad (GAST) is de decretale studentenraad van AUGent. De partners zijn Universiteit Gent, Hogeschool Gent, Arteveldehogeschool en Hogeschool West-Vlaanderen. Van elke instelling zijn er drie stuvors die in GAST zetelen. Ze verdedigen de belangen van al deze partnerinstellingen. Ze hebben informatieplicht over eigen intenties, standpunten en besluiten die genomen worden. GAST komt drie tot zes keer samen per jaar (Arteveldehogeschool, 2020).

Student in Gent (STUGENT) is een overlegorgaan tussen het Gentse Stadsbestuur, verschillende studentenvoorzieningen en de studenten. Het is een overlegplatform waar studenten en stadsbestuur hun engagementen aan elkaar gaan verklaren. Ze komen regelmatig samen op de jeugdendienst van het stadhuis (Arteveldehogeschool, 2020).

3 Onderzoek

3.1 Waarom worden studenten geen stuver?

Als we onderzoeken waarom bepaalde doelgroepen minder deelnemen aan de studentenparticipatie, is het noodzakelijk eerst algemeen te kijken welke drempels er aanwezig zijn. Welke drempels zorgen voor een beperkte participatie bij studenten aan de studentenraad? Welke studenten ervaren deze drempels? Om een duidelijk overzicht te hebben over de participatiedrempels, heb je heel wat verschillende kaders om deze in kaart te brengen. Hiervoor gebruiken we het kader van de vijf B's van toegankelijkheid: Betaalbaarheid, Bereikbaarheid, Beschikbaarheid, Begrijpbaarheid en Bruikbaarheid. (De Ambrassade, z.j.).

1. Betaalbaarheid

Dit gaat over de mate waarin de prijs een drempel vormt. Het gaat niet enkel over financiële middelen die een persoon heeft, maar ook over de psychologische prijs en de inspanning om van het aanbod gebruik te maken. Hier kan je spreken over armoede, sociale uitsluiting, buitenkant van armoede (= materiële kloof), binnenkant van armoede (= menselijke gevolgen: gebrek aan zelfvertrouwen, schaamte, negatief zelfbeeld...), chronische stress en constant keuzes maken, kansarmoede, etc. Als je dit toepast binnen de studentenraad, is deelnemen aan een studentenraad een sociale context. Het brengt een aantal risico's met zich mee voor studenten die meer inspanning moeten doen om deel te nemen aan deze sociale context.

- Eerste risico: Mensen kunnen merken dat je het niet breed hebt, dit kan ervoor zorgen dat studenten niet zullen deelnemen aan de studentenraad.
- Tweede risico: Er kunnen te veel uitgaven zijn door sociale druk. Mensen die in armoede leven gaan soms door de sociale druk geld uitgeven om het monetair tekort te camoufleren. Dit gaat om de aankoop van kledij, drank, schoolgerief, etc... zoals anderen dat doen. Deelnemen aan activiteiten in hun vrije tijd kost ook veel energie. (= symbolische/ psychologische prijs) (De Ambrassade, z.j.).

2. Bereikbaarheid

De bereikbaarheid heeft te maken met het feit of het deelnemen aan de studentenraad toegankelijk is voor alle studenten, dus ook voor studenten met een verminderde mobiliteit en/of studenten afhankelijk van het openbaar vervoer. Daarnaast speelt ook de kost van de verplaatsing ten opzichte van de opbrengst van het aanbod ook een grote rol. Wanneer studenten bijvoorbeeld uren onderweg zijn om slechts een uur deel te nemen aan de studentenraad, kan de afweging gemaakt worden om niet te participeren (De Ambrassade, z.j.).

3. Beschikbaarheid

Dit betekent dat er een aanbod moet bestaan en dat deze op een geschikt moment moet doorgaan en binnen een haalbare/overbrugbare afstand (De Ambrassade, z.j.).

4. Begrijpbaarheid

Wanneer iets georganiseerd wordt, moet men er zich bewust van zijn dat bepaalde zaken als te vanzelfsprekend beschouwd worden. Zoals bijvoorbeeld de verwachting dat men altijd en overal aanwezig is, terwijl dit niet altijd mogelijk is voor iedere student (De Ambrassade, z.j.).

5. Bruikbaarheid

Het aanbod moet bruikbaar zijn. Er moet dus een knooppunt aanwezig zijn tussen het aanbod en de vraag. Het betekent dat het deelnemen door de participanten als *wenselijk* en *betekenisvol* moet beschouwd worden (De Ambrassade, z.j.).

De drempels die ervaren werden door het college van regeringscommissarissen in het hogere onderwijs, na evaluatie:

Evaluatie decreet studentenparticipatie:

- Door studies hebben studenten te weinig tijd om deel te nemen aan een studentenraad. Meer flexibiliteit in het uurrooster moet ervoor zorgen dat er meer tijd vrijkomt.
- Veel studenten vinden dat ze weinig inbreng hebben.
- Verkiezingsvoorwaarden maken dat studenten uit de boot vallen.
- Onwetendheid over de studentenraad.
- Weinig communicatie tussen vertegenwoordigers en studenten.
- Het decreet vindt dat studentenvertegenwoordigers genoeg representatief moeten zijn voor alle studenten (College van regeringscommissarissen in het hoger onderwijs, 2010).

Drempels volgens VVS (Vlaamse Vereniging voor de Studenten):

- Weinig begeleiding voor studenten die willen participeren.
- Studentenraad niveau: op instellingsniveau i.p.v. departementsniveau.

Aanbevelingen volgens VVS:

- Meer flexibiliteit in de uurroosters zodat er meer tijd vrijkomt.
- Pleit voor de participatiecultuur: medebestuur i.p.v. medezeggenschap: Beleid meebepalen i.p.v. enkel advies verlenen (Beeckmans et al. 2020).

Drempels volgens VLOR (Vlaamse Onderwijsraad en de Vlaamse Vereniging voor de Studenten):

- Studenten zijn amper op de hoogte van de procedure van de studentenraad.
- Pleit voor duidelijk afgebakend beleidskader.
- Diverse groepen van studenten zijn onvoldoende vertegenwoordigd.
- De invulling van mandaten voor studentenvertegenwoordigers blijkt steeds moeilijker. Er zouden te weinig studenten zich kandidaat stellen en de achterban zou onvoldoende geïnformeerd zijn, waardoor de legitimiteit van de studentenraden te laag is.
 - Er is niet veel participatie aan de selecties: het is moeilijk om voldoende kandidaten te vinden voor de verkiezingen.
 - De achterban is onvoldoende geïnformeerd: men moet allerlei acties ondernemen om genoeg stemmen te verkrijgen en dus de legitimiteit van de studentenraad te waarborgen.
 - Als de studentenvertegenwoordigers verkozen zijn, blijken ze de vergaderingen en de grote voorbereidingspakketten moeilijk te kunnen bijhouden.
- De studentenraad is onvoldoende gediversifieerd. Bepaalde groepen zoals studenten met een migratieachtergrond, deeltijdse studenten, oudere studenten, internationale studenten, werkstudenten en studenten met een functiebeperking blijken ondervertegenwoordigd.
- Er is een ongelijke positie tussen de studenten en de andere betrokkenen van het bestuur, bijvoorbeeld omdat studenten niet op alle dossiers inspraak hebben.
- Een student heeft moeite om het mandaat in te vullen: complexiteit en hoog vergaderritme.

- Het VLOR verwijst naar deze oplossing: het speciaal statuut dat wettelijk werd voorzien voor studentenvertegenwoordigers. 'Daarmee kregen zij recht op faciliteiten die de uitvoering van hun mandaat beter combineerbaar maken met hun studies.
- Opmerking van VLOR: door de invoering van het participatiedecreet in 2004 en de latere aanvullingen werkte de Vlaamse overheid een kader uit voor studentenparticipatie in het hoger onderwijs. Voorheen konden instellingen autonoom bepalen in welke mate zij de studenten inspraak toekenden (Vlaamse Onderwijsraad, 2018).

Drempels die studentenvertegenwoordigers aangeven volgens het advies van VLOR dat gaat over het stimuleren van studentenparticipatie.

- Te weinig faciliteiten voor de studentenvertegenwoordiging: de geboden faciliteiten zijn onvoldoende of onvoldoende gekend door studenten en docenten. Dit is sterk verschillend van instelling tot instelling.
- Gebrek aan motivatie: andere prioriteiten, hoge instapdrempel, vrees voor te weinig dossierkennis, desinteresse.
- Studie-gerelateerde problemen en de vrees om studieachterstand op te lopen: een strikte onderwijskalender, stages, verplichte aanwezigheden in de les, deadlines van opdrachten, zware werklast in de masterjaren, enz..
- Gebrek aan begeleiding bij procedures en dossierkennis (Vlaamse Onderwijsraad, 2018).

Drempels die niet-studentenvertegenwoordigers aangeven volgens het advies van VLOR dat gaat over het stimuleren van studentenparticipatie.

- De meerderheid van de studenten:
 - Weet wat de studentenvertegenwoordiging inhoudt, zowel op het opleidings- als intermediair niveau. De vertegenwoordiging op instellingsniveau is minder goed gekend.
 - Vindt studentenparticipatie zinvol. De helft van de studenten heeft de indruk dat studentenvertegenwoordiging een boeiend en leerrijk engagement kan zijn.
 - Is geïnteresseerd in studentenvertegenwoordiging.
- De bevroegde studenten:
 - Zijn niet op de hoogte van de meeste realisaties van de studentenvertegenwoordiging. Zij kunnen zich enkel realisaties gerelateerd aan de examenregeling of microrealisaties voor de geest halen.
 - Vinden dat er onvoldoende informatie voorzien wordt over de specifieke activiteiten en taken van studentenvertegenwoordigers. Vaak wordt de informatie ook sterk beperkt in de tijd: enkel aan het begin van het academiejaar wordt informatie gegeven.
 - Zijn ervan overtuigd dat er een grote werkdruk komt kijken bij studentenvertegenwoordiging. Dit lijkt hen niet te combineren met de taaklast van de opleiding.
 - Gaan vaak het engagement niet aan omdat ze vrezen de nodige competenties onvoldoende te beheersen (Vlaamse Onderwijsraad, 2018).

3.2 Waarom worden studenten wel stuver?

Zoals bij de vorige titel vermeld werd, is het belangrijk om te kijken naar de motivatiepunten van studenten om wél stuver te worden als we onderzoeken waarom bepaalde doelgroepen minder deelnemen aan de studentenparticipatie. Volgens Tom Vandooren, participatiecoach van de opleiding sociaal werk, expertisenetwerk Mens en Samenleving, (persoonlijke communicatie, 6 januari 2022) zijn er meerdere redenen waarom studenten stuver worden. Ieder heeft een andere motivatie. Verschillende mogelijkheden treft u hieronder opgelijst:

- Studenten hebben ervaring met studenten- en leerlingenparticipatie uit vorige opleidingen of het middelbaar. Studentenparticipatie in Arteveldehogeschool is dan een logische verderzetting.
- Studenten doen dit vanuit een participatiegedachte en zijn echt gedreven om studenten een stem te geven.
- Voor sommigen speelt het gevoel mee dat er zaken in de opleiding mislopen en willen daar verandering in brengen. Hier wordt participatie als middel beschouwd en minder als 'waarde' op zich.
- Anderen doen het dan weer voor de groep, de leuke bende.
- Ook kan het opsmukken van het Curriculum Vitae een motivatie zijn. In de richting Sociaal werk is deze motivatie volgens Tom minder uitgesproken.

Eenmaal stuver, wat is de drijfveer om stuver te blijven? Tom Vandooren (persoonlijke communicatie, 6 januari 2022) somt enkele blijvende motivators op:

- Tastbare verwezenlijkingen: concrete projecten kunnen uitwerken tot een concreet resultaat.
- Stuffers worden als ernstige gesprekspartners gezien door de opleiding.
- Groepsgevoel.

Bij de bevraging aan Tom Vandooren (persoonlijke communicatie, 6 januari 2022) wat niet-stuffers zou kunnen overhalen tóch stuver te worden, antwoordt hij ludiek "That's the million-dollar question...". Er kunnen wel enkele bedenkingen gemaakt worden:

Het kan dat studenten het idee hebben dat stuffers enkel een soort 'vakbond' zijn van studenten en vooral vergaderen, maar de studentenraad is uitgegroeid tot een veel ruimere werking die zich onder andere inzet rond het welzijn op de campus, leuke dingen op de campus proberen implementeren (sfeerbeheer), meewerken aan Sociaal Te Gek, etc... Deze ruime werking moet duidelijk worden voor niet-stuffers.

Stuffers hebben een taak, maar daarrond ook een open werking waar elk idee en elk talent zeer welkom is. Waarschijnlijk heerst het idee dat stuver-zijn veel tijd vraagt en daardoor moeilijk te combineren valt met de werkdruk in de opleiding, studentenjob, familie, vrienden, gezin, etc... Stuffers kiezen zelf hoeveel tijd ze investeren in studentenparticipatie. Dit duidelijk maken voor ook de niet-stuffers kan meer studenten aantrekken.

Tom Vandooren geeft aan dat deze zaken vanuit zijn buikgevoel komen en niet gestaafd zijn door onderzoek. We beschouwen zijn bevindingen als een waardevolle informatiebron, gezien hij participatiecoach is en dus zeer nauw betrokken is bij de stuffers op Arteveldehogeschool.

3.2.1 Theoretische aanbevelingen om de motivatie te maximaliseren

Alvorens onze eigen bevindingen om te zetten in aanbevelingen, verduidelijken we hieronder enkele theoretische aanbevelingen.

De Vlaamse Vereniging van Studenten doet een aanbeveling om de studentenparticipatie te verhogen. Zo pleiten zij voor een meer flexibel en minder strak uurrooster zodat studenten meer tijd kunnen vrijmaken om aan studentenparticipatie te doen. (Vlaamse Vereniging van Studenten, 2013).

Verder doet Temmerman (2015-2016) ook nog enkele aanbevelingen.

Zo doet hij aanbevelingen omtrent de **communicatie**. Het is belangrijk dat er een gepast communicatiekanaal gevonden wordt om de doelgroep studenten hoger onderwijs voldoende te kunnen bereiken. Een voorbeeld hiervan is sociale media. Trends en evoluties binnen die onlinecommunicatie dienen opgevolgd en geëvalueerd te worden.

Als tweede aanbeveling is het belangrijk dat de **prijs** die verbonden is aan de activiteit in het studentenbudget past. Het spreekt voor zich dat we dus eerder rekening zullen moeten houden met een laag budget aangezien we met studenten werken. Voorbeelden van prijsdrempels voor studenten zijn het aankopen van een abonnement of een ticket voor het openbaar vervoer om mee te kunnen participeren aan de studentenraad. Veel studenten hebben namelijk nog geen eigen wagen ter beschikking en zijn dus volledig afhankelijk van het openbaar vervoer om ergens te geraken. Een ander voorbeeld is het kopen van een broodje of take-awaymaaltijd zodat ze de activiteit kunnen bijwonen, of het aanbieden van gratis dranken zoals bijvoorbeeld water, koffie, thee. Dit is vaak veel duurder dan dat er thuis kan gegeten of gedronken worden. Het is belangrijk om stil te staan bij de betaalbaarheid en de druk hierrond.

Als derde punt gaat het over **inhoud en planning**. Zo moet er bijvoorbeeld rekening gehouden worden met eventuele vakanties/blokperiodes/examenperiodes.

Als vierde aspect gaat het over het hebben van **samenwerkingen met diverse partners** zodat er een grotere kans bestaat dat de studenten bereikt worden.

Als vijfde wordt er een aanbeveling gedaan omtrent de **beeldvorming**. Het is van belang dat er gezocht wordt naar linken tussen de leefwereld van de student en de eigenlijke activiteit zodat er ook een grotere aantrekkingskracht is om te participeren. Dit doe je door bijvoorbeeld aanwezig te zijn op sociale media, maar ook in de klas, door de werking voor te stellen, in gesprek te gaan met studenten zodat ze weten wat te verwachten.

Als laatste gaat het dan over aanbevelingen rond **identificatie**. Het is belangrijk dat studenten zich kunnen herkennen in het aanbod. In dit geval is het dus van belang dat studenten zich kunnen herkennen in het doel en de werking van de studentenraad. Dit is een belangrijke voorwaarde om de participatie te verhogen. Dit kan je doen door samen te werken met ambassadeurs. De ambassadeur is dan een vertegenwoordiger van de studentenraad die zo dicht mogelijk aanleunt bij de leefwereld van studenten die nog niet participeren aan de studentenraad.

Ook Veerle Baert (persoonlijke communicatie, 8 november 2021) doet enkele voorstellen om de drempels in communicatie en studentenparticipatie te verminderen. Dit doet ze vanuit haar positie als diversiteitscoach. Zij zegt ook dat het overgrote deel van de studentenpopulatie weinig divers is en

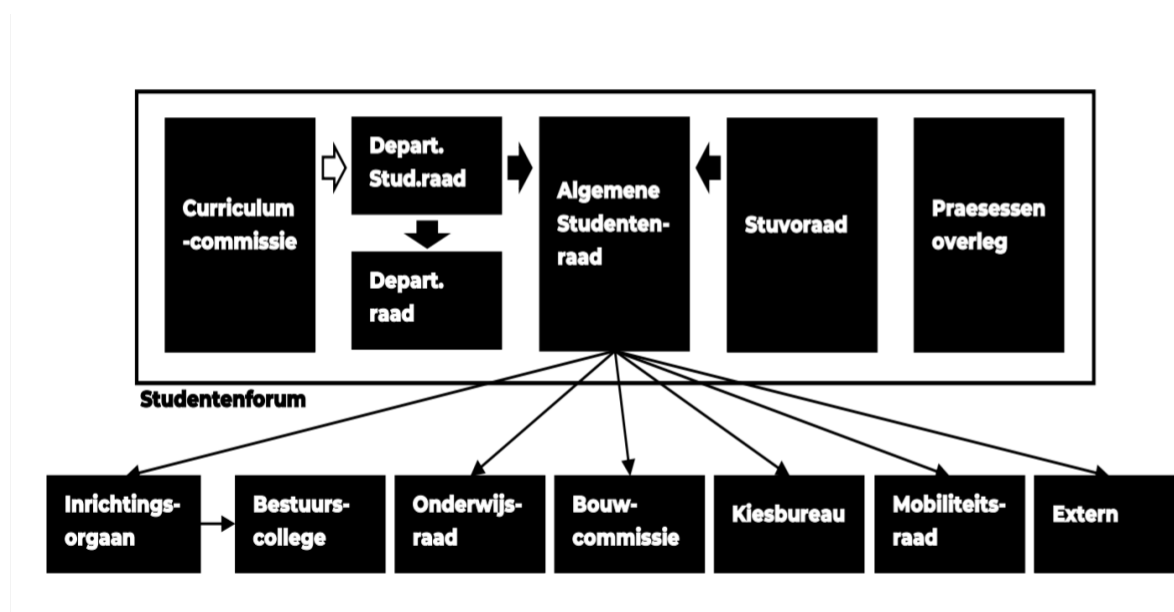
vooral uit 'witte' studenten bestaat. Daarnaast zijn er ook weinig studenten met beperkingen aanwezig op de campus. Volgens haar is het essentieel dat de school meer inzet op een andere doelgroep bij zowel jong als oud. Momenteel is het dominante beeld namelijk de witte oude, vrouwelijke docent. Zij is zelf één van de jongste docenten op de hogeschool. Een collega, Reyhan Görgöz, is dan weer één van de weinige docenten met een andere achtergrond.

Mevr. Baert kaart de manier van communicatie die Arteveldehogeschool hanteert aan, deze is vaak niet duidelijk genoeg. Ook blijkt deze niet altijd te zijn aangepast aan de studenten en bijhorende procedures blijken te ingewikkeld.

3.3 Bevindingen over de participatiestructuur van de Arteveldehogeschool.

3.3.1 Structuur van Hogeschool Gent

Om Arteveldehogeschool verder te kunnen ontwikkelen, zou het opportuun kunnen zijn onze structuur te vergelijken met een andere hogeschoolinstantie. Wij kozen hiervoor Hogeschool Gent. Deze vergelijking kan pas van zodra we de structuur van Hogeschool Gent van naderbij bekijken en deze toetsen aan de structuur van Arteveldehogeschool, die reeds hierboven werd toegelicht.

Figuur 3: Organisatiestructuur HOGENT (2020)

o Microniveau: studentenparticipatie op opleidingsniveau

Departementale studentenraad (DSR): Deze raad bestaat alleen uit studenten en zijn het aanspreekpunt voor alle studenten uit dat departement. Als student kan je bij hen terecht met frustraties, problemen en ideeën voor jouw departement. Jaarlijks worden er verkiezingen gehouden waaruit 8 studentenvertegenwoordigers per departement worden gekozen. De stuvers zullen de stem van de studenten voor een jaar vertegenwoordigen. De raad komt maandelijks samen, uitgezonderd de schoolvakanties. Zij hebben tegenover de studenten en andere departementen een informatieplicht (Revolte HOGENT, 2020).

Departementsraad (DR): Deze raad bestaat uit studenten- en personeelsvertegenwoordigers. Dit is de raad die elk departement bestuurt. Deze bestaat uit drie tot vijf studentenvertegenwoordigers, negen tot vijftien personeelsvertegenwoordigers en het departementshoofd (Hogeschool Gent, 2020).

Curriculumcommissie (CC): Zij behandelen de zaken die met de opleiding te maken hebben zoals aanpassen van de lessenroosters, samenstellen van de ECTS-fiches en curriculumwijzigingen (Revolte HOGENT, 2020).

o **Mesoniveau: studentenparticipatie op niveau van Hogeschool Gent**

Op dit niveau bevindt zich de algemene studentenraad (ASR): Dit is de kern voor de participatie van de studenten. Alles vertrekt vanuit en komt terug naar deze studentenraad, ze zullen tegelijk zetelen in verschillende bestuursorganen. Uit elke DSR worden er 2 stuvers gekozen om lid te worden van de ASR. Het dagelijks bestuur is de motor van dit orgaan. Zij garanderen de interne werking en buigen zich over actuele dossiers. Ze reflecteren mee over de ontwikkeling van de inhoudelijke visie op lange termijn. Hun doel is adviseren ten aanzien van de bestuursorganen, voor aangelegenheden die studenten aanbelangen. Ze verdedigen de belangen van alle studenten, zij zien erop toe dat bepalingen die in het participatiereglement omschreven zijn, nageleefd worden. Zij hebben de bevoegdheid op het toezien van het goed functioneren van de DSR's (Revolte HOGENT, 2020 & Revolte HOGENT, z.d).

De Stuvoraad: Het formeel adviesorgaan voor het beleid van diensten studentenvoorzieningen. Zij stellen het beleidsplan, jaar- en meerjarenbegroting op voor de organisatie. Ook de werking van studentenvoorzieningen valt onder hun takkenpakket. Zij formuleren adviezen rond verschillende thema's. In de raad zitten acht personeelsleden en acht studenten. Zij komen minstens vier keer per jaar samen (Revolte HOGENT, 2020).

Het Praesessenoverleg: Een vergadering met voorzitters van erkende studentenverenigingen. Dit overleg is bedoeld om de efficiënte werking van de verenigingen te waarborgen. In dit orgaan kunnen voorzitters met elkaar in dialoog gaan over onderwijsgerelateerde onderwerpen. Deze vergadering kan op vraag van HOGENT of de verenigingen bij elkaar geroepen worden (Revolte HOGENT, 2020 & Revolte HOGENT, z.d).

Studentenforum: Een forum dat samengeroepen wordt door de ASR, hier zal de stem van studenten rond een thema beluisterd worden. De uitkomsten van het forum kan de ASR gebruiken om hun adviezen te staven. (Revolte HOGENT, 2020).

Bestuursorganen

Raad van toezicht ofwel inrichtingsorgaan: Deze dienen toezicht te houden bij het vervullen van het doel aan de hogeschool dat door het bestuurscollege gebeurt. Hierin zetelen drie studenten die het bestuurscollege bijstaan. De raad is belast met:

- Goedkeuren van strategische doelstellingen, organiek reglement, pedagogische projecten, rechtspositieregeling van de student, algemene reglementering deontologie, reglementering evaluatie van het personeel, etc..
- Benoemen en ontslaan van niet-ambtshalve bestuurders.
- Verlenen van kwijting.
- Aanstellen en ontslaan van de algemeen directeur.

- Aanwijzen van revisor (Hogeschool Gent, 2020).

Bestuurscollege: Dit bestuurt de hogeschool. In het bestuurscollege zetelt één student, deze studentenvertegenwoordiger komt uit de raad van toezicht. Hun bevoegdheid gaat over alles wat niet is toegewezen aan een ander bestuursorgaan (Revolte HOGENT, 2020 & Hogeschool Gent, 2020).

Onderwijsraad: dit is een adviesorgaan met een beleidsvoorbereidende, ondersteunende en coördinerende opdracht. De ASR kiest de studenten die in deze raad mogen zetelen. Zij behandelen dossiers zoals:

- Onderwijs- en examenregeling
- Studiegelden
- Academische kalenders
- Kwaliteit
- Procedures
- Internationalisering
- Studentenaangelegenheden
- Bibliotheken

(Revolte HOGENT, 2020).

Bouwcommissie: Zij behandelen dossiers rond nieuwe gebouwen, verbouwingen, reglementering voor parkeren, mobiliteit, fietsenstallingen, etc... Hier zetelen stuvors die gekozen worden door de ASR. Deze stuvors bereiden vergaderingen voor, wonen deze bij en hebben een adviserende rol (Revolte HOGENT, 2020).

Kiesbureau: Het kiesbureau heeft de bevoegdheid om beroepen tegen de verkiezingsuitslagen te behandelen. Hier is één stuvor aanwezig als waarnemer. Deze wordt vooraf aangeduid door de ASR (Revolte HOGENT, 2020).

Mobiliteitsraad: Dit is een officieel adviesorgaan van het bestuur met als taak het bedrijfsvervoerplan voor te bereiden. De ASR kiest welke stuvors in deze raad zullen zetelen (Revolte HOGENT, 2020).

o **Macroniveau: participatie in Vlaanderen**

De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS): Deze structuur, samenstelling en doelstelling zijn identiek aan die van Arteveldehogeschool.

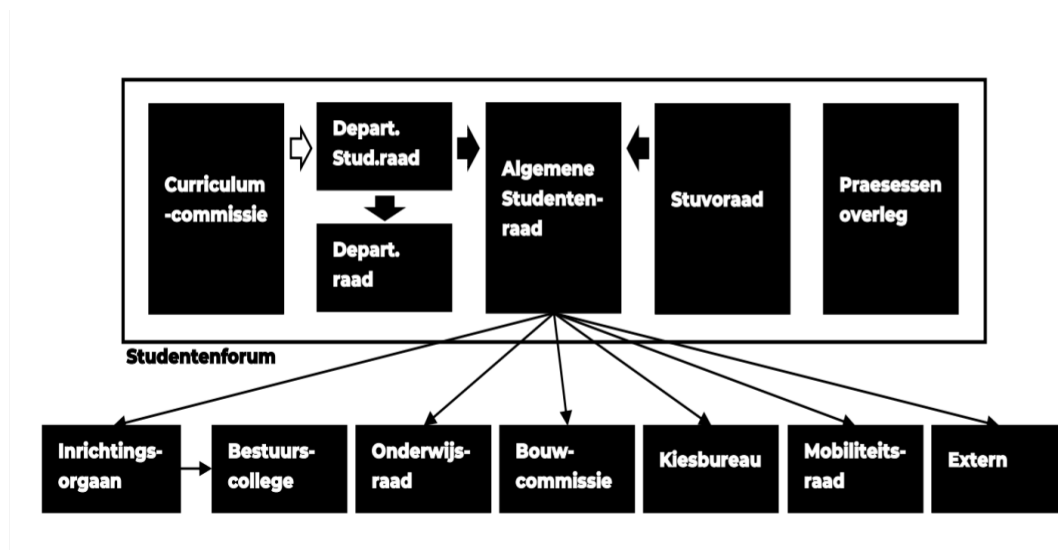
De Gentse associatie studentenraad (GAST): Deze structuur, samenstelling en doelstelling zijn identiek aan die van Arteveldehogeschool.

Student in Gent (STUGENT): Deze structuur, samenstelling en doelstelling zijn identiek aan die van Arteveldehogeschool.

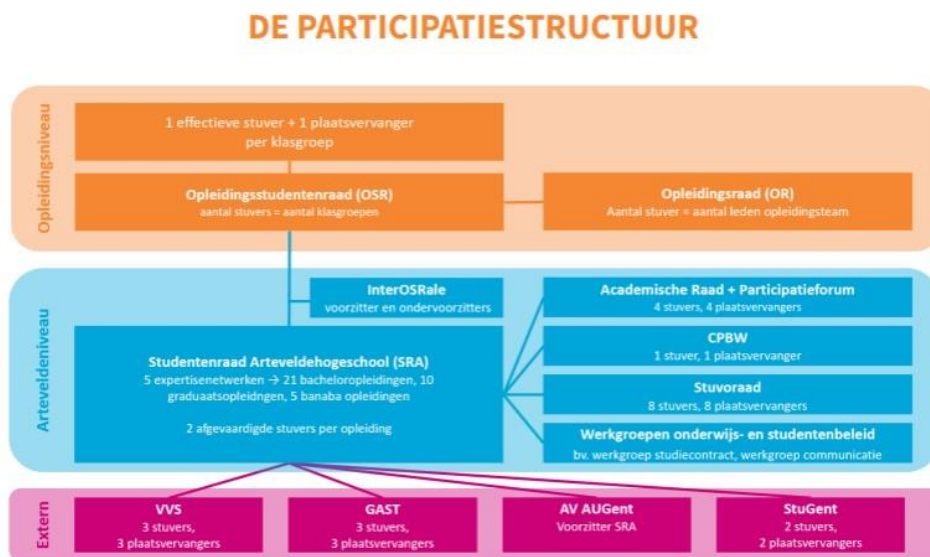
(Revolte HOGENT, 2020 & Arteveldehogeschool, 2020).

3.3.2 Vergelijkend onderzoek van de participatiestructuur tussen Arteveldehogeschool en Hogeschool Gent (HOGENT)

Om de structuur van de studentenparticipatie van Arteveldehogeschool in vraag te stellen deden we een vergelijkend onderzoek, dit gebeurde aan de hand van de studentenparticipatie van Hogeschool Gent. HOGENT is zoals Arteveldehogeschool een onderwijsinstelling, gelokaliseerd in het Gentse arrondissement, bijkomend biedt HOGENT een gelijklopend opleidingsaanbod, alsook met een gelijklopende opleidingsduur.

Figuur 4: Organisiestructuur HOGENT (2020)

Figuur 5: De participatiestructuur van Arteveldehogeschool (2021)

Arteveldehogeschool	HOGENT
Opleidingsstudentenraad (OSR)	Departementale studentenraad (DSR)
Opleidingsraad (OR)	Departementsraad (DR)
Studentenraad Arteveldehogeschool (SRA)	Algemene Studentenraad (ASR)
Stuvoraad	Stuvoraad
Comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW)	Overlegcomité voor preventie en bescherming op het werk (OCPBw)

(Arteveldehogeschool, z.d. & HOGENT, z.d.)

Echter bleek dat beide onderwijsinstellingen toch verschillen van elkaar. Enkel bovenstaande organen zijn gelijkaardig aan elkaar. Bij HOGENT treffen we geen equivalent voor het participatieforum, de academische raad, de interOSRale en de werkgroepen, dewelke wel aanwezig zijn bij Arteveldehogeschool.

Bijvoorbeeld: De academische raad kunnen we voor een stuk vergelijken met de Algemene studentenraad van HOGENT. Echter valt het op dat deze organen niet als gelijkwaardige naast de onze kunnen geplaatst worden, dit mede door het verschil in samenstelling en bevoegdheden.

Opvallende verschillen tussen Arteveldehogeschool en Hogeschool Gent (HOGENT)

- HOGENT kiest ervoor om participatietype 4 te hanteren binnen hun studentenparticipatie. Dit betekent dat studenten toegelaten worden om beslissingsbevoegdheid op te nemen in het bestuursorgaan.
Arteveldehogeschool kiest ervoor om participatietype 3 te hanteren binnen de studentenparticipatie. In dit participatietype krijgen studenten beslissingsbevoegdheid over dezelfde thema's als in participatietype 4 van HOGENT.
Het verschil situeert zich op de delegerende structuur waardoor beslissingsbevoegdheid verschuift naar andere medezeggenschapsorganen.

- Het verschil in participatietype zal de deelname van stuvors in bepaalde overlegorganen bepalen. We zien in Hogeschool Gent dat stuvors in *alle* bestuursorganen zetelen en hierin een adviserende rol opnemen. Zij staan direct in contact met het volledige bestuurslandschap van de organisatie.

In Arteveldehogeschool is deze organisatie verschillend. Stuvors zetelen *in* bestuursorganen wanneer het noodzakelijk is om aanwezig te zijn. Zoals bijvoorbeeld: de werkgroep communicatie. De beslissingsbevoegdheid van de bestuurorganen is gedelegeerd naar het participatieforum. Dit is een ander medezeggenschapsorgaan waarin stuvors een raadplegings- en beraadslagingsrol opnemen.

- Bij het bekijken en vergelijken van de participatiestructuur tussen Arteveldehogeschool en HOGENT, vallen een aantal zaken op. De vormen van de structuren zien er anders uit. Arteveldehogeschool zal structuur opdelen in 3 niveau's, hierdoor zien we een duidelijk onderscheid tussen opleidingsniveau, Arteveldehogeschoolniveau en extern. Terwijl HOGENT een horizontale structuur weergeeft, waarin het niet direct duidelijk is op welk niveau overlegorganen gesitueerd zijn. Dit is bij Arteveldehogeschool gemakkelijker terug te vinden.

- Toch is het organisatiemodel van HOGENT overzichtelijker. Hierin valt de omkadering van het studentenforum op. Dit forum kan door de ASR worden bijengeroepen om de mening van alle studenten rond een breed thema te bevragen. Aan de hand van deze informatie stelt de ASR hun adviezen op. Bij het organisatiemodel van Arteveldehogeschool, vallen de meerdere overlegorganen op, die onderling met elkaar verbonden zijn. Ondanks de verschillen, merken we op dat de structuren in grote lijnen rond dezelfde samenstelling en doelstelling draaien.
- HOGENT heeft een beleidsplan studentenparticipatie opgesteld waarin hun visie op studentenparticipatie, organisatie en duidelijke doelstellingen wordt omschreven. De zes strategische doelstellingen worden elk onderverdeeld door operationele doelstellingen. Dit geeft weer hoe de studenten betrokken worden bij het beleid en waar zij de komende vijf academiejaren aan willen werken.
Bij Arteveldehogeschool is er nood om het beleidsplan studentenparticipatie uit te werken. Dit kan studentenvertegenwoordigers de nodige handgrepen bieden.
- Bij een online bezoek aan de website van HOGENT, springt de hyperlink 'Studentenraad' in het oog, na één klik kom je terecht op de website van 'Revolte'. Deze omvat huidige initiatieven, sociale media kanalen, technische kaders, beleidsdocumenten, kalender en leden met een foto. (zie figuur 6 en 7).
Bij Arteveldehogeschool is het luik studentenparticipatie moeilijker te vinden. Het vergt enkele kliks waarna je terecht komt op website met een beknopt menu, waar voornamelijk een theoretische benadering van studentenparticipatie te vinden is.

Figuur 6: Website footer van Hogeschool Gent (2022)

Figuur 7: Website footer van Arteveldehogeschool (2022)

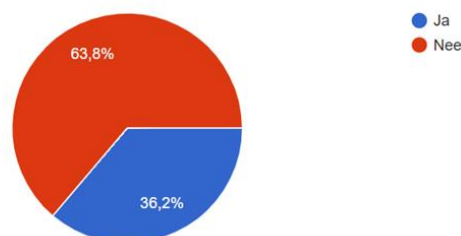
4 Resultaten van de enquêtes bespreken en conclusie

Hieronder bespreken we de resultaten van de enquêtes. We vonden het boeiend om dit te doen om zo een actuele visie te krijgen op meningen van de studenten binnen de opleiding sociaal werk aan Arteveldehogeschool. In totaal antwoordden 47 niet-stuvers en 21 stuvers. We bespreken eerst de enquête voor de niet-stuvers. Daarna volgt de analyse van de enquête voor de stuvers.

Enquête studentenparticipatie niet-stuvers

Vraag 1 en 2: Ben jij een student met faciliteiten? Welke faciliteiten heb je? Op basis waarvan heb je faciliteiten?

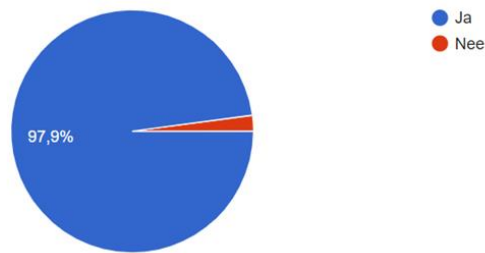
47 antwoorden

Op de enquête reageert 36,2% van de respondenten dat ze faciliteitstudent zijn, de overige studenten (63,8%) hebben dit statuut niet. De meeste respondenten met faciliteiten kregen het statuut door dyslexie, dyscalculie, AD(H)D en taal - en concentratiestoornissen.

Vraag 3: Weet jij wat een stuver is?

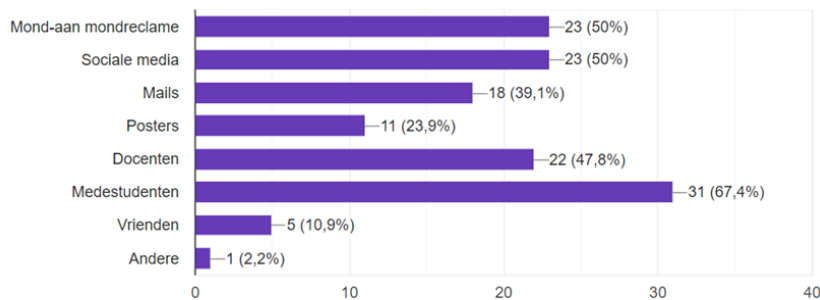
47 antwoorden

97,9% van de respondenten weet wat een stuver is. Slechts 2,1% weet dit niet. Het is een term die iedereen zeker al eens gehoord heeft.

Vraag 4: Hoe weet je van het bestaan van de stuver?

46 antwoorden

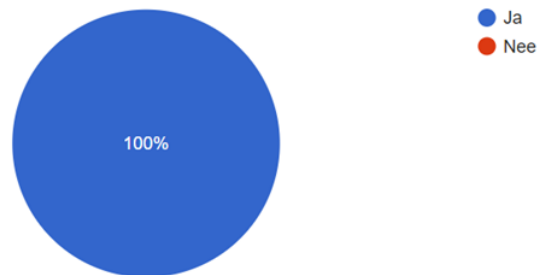

Bij deze vraag valt op dat de meerderheid (67,4%) van het bestaan van de stuvvers afwist door medestudenten. Na de communicatie van de medestudenten volgt mond-aan-mondreclame en sociale media. Deze twee kanalen werden door 23 studenten geselecteerd. We lichten kort toe wat het onderscheid is tussen medestudenten en mond-aan-mondreclame. Met medestudenten bedoelen we het rechtstreeks contact, een persoonlijk gesprek met de respondent. Met mond-aan-mondreclame bedoelen we de reclame vanuit de stuvvers die de hele studentenpopulatie dient aan te spreken, dus minder individueel gericht.

De rol van medestudenten en sociale media speelt een cruciale rol als het gaat om informatie overbrengen.

Vraag 5: Heb je de term stuver al gehoord? Zo ja, vul dan vraag 6 in.

36 antwoorden

Op deze vraag antwoordden 36 respondenten dat ze de term 'stuver' al gehoord hebben.

Vraag 6: Van wie/waar hoorde je de term 'stuver'?

Op de zesde vraag antwoordden 38 studenten, ze hoorden over de term 'stuver' via:

- Medestudenten
- Docenten
- School zelf
- Facebookpagina van Sociaal werk.
- Voorstelling van de stuvvers in de les.

Deze punten kwamen het meest aan bod in de antwoorden.

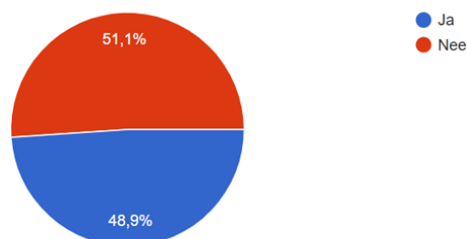
Vraag 7: Wat maakt dat jij geen stuver bent?

De meeste antwoorden op de vraag zijn de volgende:

- Geen tijd, de studenten hebben een druk schema zowel tijdens als buiten de schoolactiviteit.
- Geen interesse.
- Onduidelijkheid wat de verwachtingen zijn.

Vraag 8: Ondervind je bepaalde drempels om al dan niet stuver te worden?

47 antwoorden

48,9% tegenover 51,1% ervaart bepaalde drempels om een stuver te worden. Uit de bevraging kan afgeleid worden dat de meest ervaren drempel 'tijd' is. Studenten hebben de perceptie dat de studentenraad veel tijd en werk vraagt. Dit werkt ontmoedigend. De respondenten gaven de volgende suggesties hoe deze drempels voor hen zou wegvallen:

- meer gestructureerde lessenroosters.
- meer concrete informatie over wat stuver zijn inhoudt.
- meer persoonlijke communicatie in plaats van sociale media.
- meer diversiteit.

Vraag 9: Welke drempels houden je tegen?

Hierop antwoordden 23 studenten, de meesten gaven deze drempels aan:

- Tijd
- Niet te combineren met schoolwerk, de gedachte dat stuver zijn veel werk en tijd vraagt.

Vraag 10: Wat zou ervoor kunnen zorgen dat bepaalde drempels voor jou wegvallen?

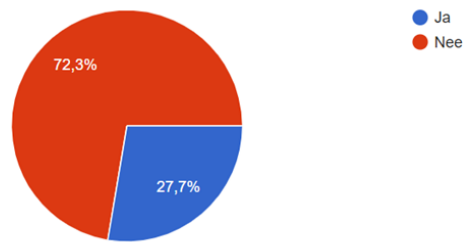
17 respondenten gaven de volgende suggesties mee om de drempels die ze ervaren zouden wegvallen:

- Meer spontane interactie met stuvvers.
- Werk
- Meer persoonlijk gaan motiveren om aan te sluiten in plaats van via social media.
- Groepen opdelen in bepaalde onderdelen.
- Meer gestructureerde lessenroosters.
- Meer uitleg er rond.
- Concrete informatie.
- Duidelijk communicatie en een betere uitleg van wat het is.
- Beter evenwicht school en vrije tijd. Bij meer vrije tijd zou ik me veel sneller inzetten als stuver.
- Duidelijke informatie over wat stuvvers doen, duidelijk vertellen hoeveel tijd dit in beslag neemt.
- Duidelijke weergave van de taken.
- Meer diversiteit.
- Meer transparantie.

4 respondenten gaven aan niet te weten hoe de drempels die ze ervaren, zouden kunnen wegvallen.

Vraag 11: Weet je wat je moet doen als je stuver wilt worden?

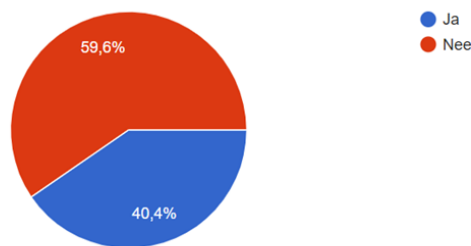
47 antwoorden

72,3% tegenover 27,7% antwoordde dat het niet duidelijk is welke stappen er dienen gezet te worden om een stuver te worden.

Vraag 12: Weet je wat stivers doen? Wat hun takenpakket is?

47 antwoorden

Een minderheid (40,4%) weet wat het takenpakket van een stuver is. 59,6% geeft aan niet te weten wat een stuver doet.

Vraag 13: Welke voordelen zou je halen als je eventueel stuver zou zijn?

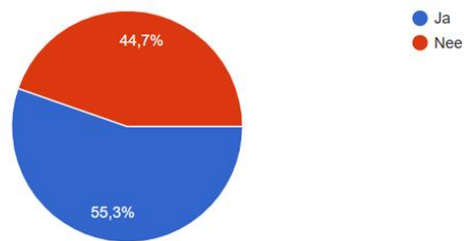
47 antwoorden kwamen op vraag 13 met deze antwoorden:

- Participatie en input.
- Ik denk vooral sociale contacten met medestudenten en iets voor de studenten van je campus kunnen betekenen.
- Het enige dat ik weet dat je daarvan een attest krijgt, en dat je vrijstelling krijgt van sommige lessen.
- Mee voorstellen kunnen geven, waarvan ik vind dat ze uitgevoerd moeten worden.
- Meer inspraak.
- Mij engageren met andere studenten.
- Staat mooi op je cv.
- Naambekendheid en extra puntjes bij docenten. Je kan ook wel dingen verwezenlijken op campus maar doet vrij weinig, enige succes was de koffie, die slaat echt aan.
- Gratis broodje.
- Je leert beter je medestudenten kennen.
- Staat mooi op de CV, instaan welzijn leerlingen.

- Connecties met leerkrachten.
- Mijn mening delen over bepaalde praktijken op school, het examenrooster, enz..
- Je bent een aanspreekpunt voor medestudenten en docenten. Mensen komen met zorgen en vragen bij jou terecht en dat lijkt me iets waar je veel voldoening uithaalt.
- Staat op je diploma.
- Enz..

Vraag 14: Weet je wat een focusgroep is?

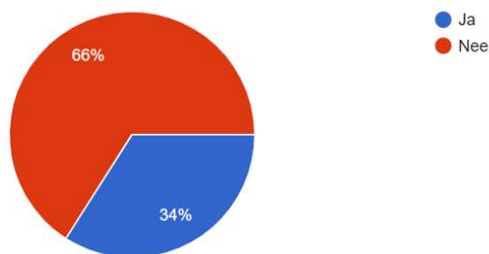
47 antwoorden

55,3% van de studenten geeft aan dat ze weten wat een focusgroep is. 44,7% weet niet wat een focusgroep is.

Vraag 15: Spreekt een focusgroep jou aan?

47 antwoorden

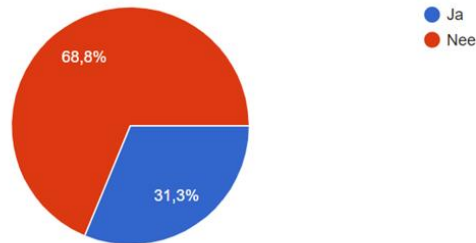

Voor ons lijkt een focusgroep een goed alternatief om op een andere manier maximaal op studentenparticipatie in te zetten. We stelden deze vraag om na te gaan of dit concept de studenten zou aanspreken. Uit de enquête blijkt dat de meerderheid (66% tegenover 34%) een focusgroep niet aanspreekt. Er is dus weinig belangstelling voor een focusgroep vanuit de respondenten.

Enquête studentenparticipatie voor stuvers

Vraag 1: Ben jij een faciliteitstudent?

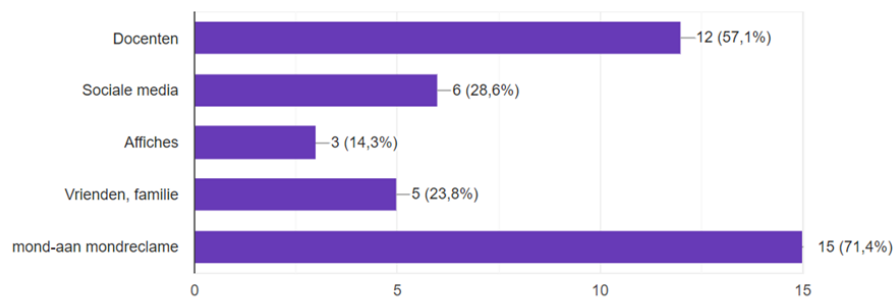
16 antwoorden

Van de stuvers heeft 31,3% faciliteiten. 68,8% van de respondenten heeft geen faciliteiten.

Vraag 2: Hoe wist je van het bestaan van stuvers?

21 antwoorden

Net zoals bij de enquête voor de niet-stuvers valt op dat mond-aan mondreclame (71,4%) een belangrijke rol speelt om informatie door te spelen. De docenten spelen daarnaast ook een belangrijke rol (57,1%). Ook andere stuvers kunnen hierop meer inzetten. De respondenten gaven aan dat ze via andere stuvers het engagement aangingen om stuver te worden. De participatiecoach is het aanspreekpunt bij uitstek wanneer iemand stuver wil worden.

Vraag 3: Hoe ben je begonnen als stuver?

We kregen 21 antwoorden op de vraag, de antwoorden zien er als volgt uit:

- Door een oproep van Tom die in de klassen rondging.
- Er waren gratis broodjes en dan konden we thema's kiezen waarrond de stuvers zouden werken en dan besloot ik om mee te helpen.
- Door Tom Vandooren die kwam spreken in de les.
- Door te vergaderen op de 1ste vergadering.
- Ik ben er eigenlijk ingerold door de oprichting van de koffiehoek en toevallig aanwezig te zijn toen een aantal stuvers bezig waren met het opmaken van een enquête. Zo heb ik het engagement van stuver opgenomen. Ook omdat ik mij geroepen voelde om de studenten te vertegenwoordigen en voor hen op te komen.

- Door mee te gaan met een vriendin.
- Tijdens de eerste vergadering gekomen.
- Door te zien dat er problemen in de opleiding zitten en daar iets aan te willen doen.
- In mijn vorige opleiding, Lager onderwijs, ben ik daar ingerold. Ik heb die opleiding niet afgemaakt en daar was het stuver zijn niet zo aangenaam (veel schijn en uiteindelijk beslisten de docenten toch). Toen ik in SOW aankwam, stond ik dus eerst wat twijfelachtig tegenover het stuver-gebeuren. Nu zit ik in mijn laatste jaar SOW en ben ik blij dat ik er alsnog ingerold ben. De reden daarvoor is te vinden bij het feit dat ik gevraagd ben en vele mensen mij ook de opmerking gegeven hadden: "waarom word jij geen stuver?".
- Via een van de stuvvers uitgenodigd op de open vergadering, dit kwam door een gesprek over wat ik mis op campus.
- Tom V. kwam ooit eens tijdens PO praten over de stuverwerking. En kort erna was er een open vergadering waarin de stuvvers zich voorstelde. Zo ben ik in onze studentenraad beland en nooit meer weggegaan!
- Sinds mijn 1ste jaar als ze de studentenraad kwamen voorstellen in de klassen wilde ik dit doen.
- Na een korte uitleg in het begin van een les ben ik naar de eerstvolgende vergadering geweest.
- Men heeft mij gevraagd.
- Er waren gratis broodjes dus ben ik eens afgekomen, toen kreeg ik zin om de campus wat op te vrolijken.
- Gewoon aansluiten.
- Ik ben vorig academiejaar begonnen als stuver nadat ik het berichtje van Evelyn in de fb sow3 groep zag passeren.
- Was geïnteresseerd en ze hadden nieuwe stuvvers nodig.
- Mijn docent stelde voor om het te doen.
- Mij opgegeven als geïnteresseerde na een bezoek van stuvvers in de les.

Vraag 4: Hoe heb je je aangemeld als stuver? Welke stappen moest je ondernemen?

21 studenten antwoordden op deze vraag de volgende zaken:

- Ik ben naar een kennismakingsmoment geweest in C0.06 en daar is het wat vanzelf gegaan.
- Gezegd op dat moment van die broodjes: Ik wil stuver worden.
- Ik moest een mailtje sturen naar Tom.
- Niet gedaan.
- Zeggen da ik wou meedoen.
- Eigenlijk werd mij de vraag gesteld "wil je stuver worden?" of "zou jij niet beter stuver worden/zijn?" ik heb hier "ja" op geantwoord.
- Gewoon meekomen naar een vergadering.
- Geen je bent vrij om wel of niet te komen.
- Een berichtje gestuurd naar iemand dat bij de stuvvers zat, zij heeft me uitgenodigd voor de vergadering.
- Ik ben eigenlijk toevallig verzeild geraakt in een vergadering van een werkgroep en heb toen wat meegeholpen. Aan het einde van (en tijdens) de bijeenkomst hebben ze dan gevraagd of ik stuver wilde worden. En voila, hier zit ik dan... :) Een dag later werd ik toegevoegd aan het stuverkanaal 'slack' en zat ik mee in de vergaderingen.

- Ik ben naar de open vergadering gegaan, en vanaf dan mocht ik mee in de stuvers. Heel makkelijk om erbij te komen.
- Gewoon naar een open vergadering geweest.
- Gewoon mijn naam door gegeven aan de stuver en de eerste vergadering was in de cafeteria dus zeer laagdrempelig.
- Naar een eerste vergadering gaan, luisteren en na een tweede vergadering werd me de vraag gesteld of ik een actievere rol wou opnemen.
- Via Johny.
- Gewoon zeggen: ik wil stuver zijn.
- Melden bij Johny.
- Via een link naar een formulier bij het fb bericht kon je laten weten dat je interesse had. Dan kreeg je een uitnodiging voor een eerste kennismaking samen met andere studenten die ook geïnteresseerd waren.
- Ik ben naar de openstart vergadering gegaan en vandaar is alles begonnen.
- Mijn docent had mijn naam doorgegeven waarna ik een mail kreeg om te zeggen dat ik de stuver ben en algemene info over vergaderingen, etc..
- Mij opgeven als geïnteresseerd, dan werd ik in de teams geplaatst.

Vraag 5: Wat is het takkenpakket van de stuver?

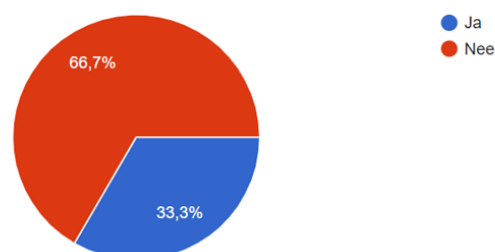
Hierop antwoordden 21 studenten het volgende:

- Dingen bedenken, inbrengen, signaleren en daarover vergaderen, brainstormen.
- Hangt af van wat je engagement allemaal is, ik heb dit jaar bijvoorbeeld meegewerkt aan de enquête, geholpen bij het opstarten van de koffiehoek, ben ik mee rond de tafel gaan zitten rond de besparingsactie, ik zetel in de opleidingsraad, dan zijn er nog de gewone vergaderingen en nog wat andere kleine zaken.
- Ik ben lid van de kern en ben momenteel ondervoorzitter. Ook hou ik me bezig met de werkgroepen.
- Opleiding coördineren vanuit het standpunt van de student, gedachtegangen van studenten onder woorden brengen.
- SRA
- Dat is afhankelijk van welke engagementen je opneemt en in welke werkgroepen je zit. Over het algemeen kan je zeggen dat een stuver ervoor zorgt dat de studenten hun stem gehoord wordt, op niveau van de opleiding en op niveau van Arteveldehogeschool.
- Valt te zien welke taken je op jou neemt.
- Je doet wat je zelf wilt en kunt.
- Vertegenwoordiging van de studenten. Pleiten voor een betere en aangename opleiding/campus.
- De voornaamste taak van een stuver, is de studenten van de opleiding een stem geven. Wij kunnen signalen doorgeven naar het opleidingshoofd, de participatiecoach, de opleidingsraad... Kortom wij kunnen vertolken wat er leeft op de campus "naar bovenop". Daarnaast proberen wij er ook voor te zorgen dat elke student(e) zich goed voelt op de campus. Wij staan in voor studenten en vertegenwoordigen hun dus ook.
- Je kiest dat volledig zelf in hoeverre je je hiervoor inzet, zo kan je dit afstemmen op de werklast van je vakken tijdens dat semester. Je kan er dus voor kiezen om een activiteit mee te helpen organiseren, maar je kan je ook inzetten voor meerdere (of alle) activiteiten.

- Belangen van studenten behartigen, politiserend werken en kritisch nadenken over onze opleiding maar ook supertoffe activiteiten organiseren.
- Hangt af van welke mandaten je opneemt. Dit kan gewoon zijn komen opdagen naar de OSR-vergaderingen tot meerdere mandaten over meerdere raden en werkgroepen op nemen.
- Studenten vertegenwoordigen in verschillende raden en de noden/wensen/klachten van medestudenten vertegenwoordigen + brugfunctie tussen beleid en student.
- Stuver bekend maken, zodat men weet bij wie de studenten eigenlijk terecht komen. Hun zorgen en bemerkingen oppikken, bevragen en in overleg brengen. Ik maak ook klein verslagje nadien voor mijn achterban.
- Hangt af van het engagement dat je wil opnemen, dit jaar heb ik wat gezaagd voor die koffiehoek, gekeken voor extra voorzieningen in de nieuwe keuken, extra werving proberen doen, OR, de versieringen op campus, brainstormen over een project rond mentaal welzijn, gewone studentenraden en het opstellen van de enquête die nu circuleert en die je zeker moet invullen als je dat nog niet hebt gedaan.
- Bevragen welzijn medestudenten, kritische blik naar school en tot nieuwe mogelijkheden komen.
- Als stuver op campus Sint-Anna van Arteveldehogeschool kan je kiezen hoe je takenpakket eruitziet. We werken met verschillende werkgroepen zoals kerstmarkt, quiz, enquête, versieren van de campus.... Ik denk dat de belangrijkste taak van stuver is dat je een spreekbuis bent voor studenten. Als studenten bezorgdheden hebben dan is het onze taak om deze terug te koppelen naar de opleiding vaak gebeurt dit op de OR (opleidingsraad) die 4 of 5 keer samenkomt tijdens het academiejaar. Deze raad bestaat uit het opleidingshoofd een aantal stuvvers en docenten. Dan heb je ook nog de SRA waar 2 stuvvers in zetelen per opleiding hier worden zaken besproken Arteveldehogeschool breed. Daarnaast proberen we als stuver ook om leuke activiteiten te organiseren voor studenten en studenten samen te brengen zoals vorig academiejaar de quiz, de briefschrijfactie, de 24u, enz..
- Geld beheer, OR en paar werkgroepen.
- Je woont vergaderingen bij maar verder ben je ook een ankerpunt in je opleiding. Je controleert op regelmatige basis hoe het met je medestudenten gaat, je bent er voor hen als ze klachten hebben en je bent een directe link tussen de studenten en de docenten.
- Ik ga naar de maandelijkse vergaderingen.

Vraag 6: Vraagt de functie als stuver veel tijd van jou?

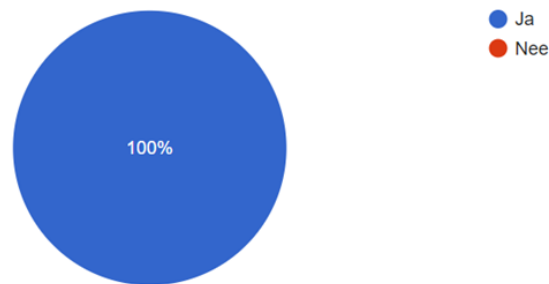
21 antwoorden

Wat opvalt bij deze antwoorden is dat 66,7% van de respondenten aangeeft dat de functie niet veel tijd vraagt. Bij niet-stuvers is tijd juist een drempel. Slechts 33,3% geeft aan dat stuver zijn, veel tijd vraagt.

Vraag 9: Zou jij anderen aanraden om een stuver te worden?

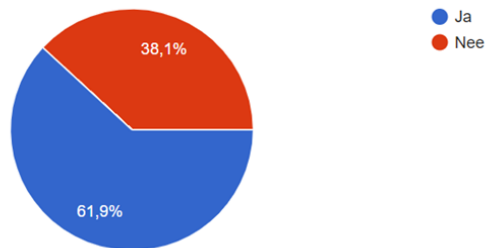
21 antwoorden

100% van de respondenten (21 antwoorden) raden de studenten aan om stuver te worden.

Vraag 10: Merk je enkele drempels op om stuver te worden?

21 antwoorden

61,9% van de studenten antwoordde dat ze drempels opmerken om stuver te worden in tegenstelling tot de niet-stuvers. Ongeveer de helft van de niet-stuvers gaven aan dat ze geen drempels ervaren. Hierbij kunnen we de bedenking maken dat enkele niet-stuvers nog geen poging aangingen om een stuver te worden of dat de functie hen niet aanspreekt. In dit geval pleiten de stuvers ervoor om de voordelen van stuver zijn aan te geven. Ook schetsen wat de functie inhoudt om het aantrekkelijker te maken is een aanbeveling.

De studentenvertegenwoordigers zien dit engagement als een manier om nieuwe mensen te leren kennen (connecties) en de moeite waard om eens te proberen. Het gevoel de studenten te vertegenwoordigen, geeft voldoening. De stuvers gaven aan dat volgende drempels vooral aan bod komen:

- Te weinig informatie over stuver zijn.
- Te veel verwachtingen.
- Tijd

Vraag 12: Wat zou de opleiding (beter) kunnen doen om meer studenten aan te trekken?

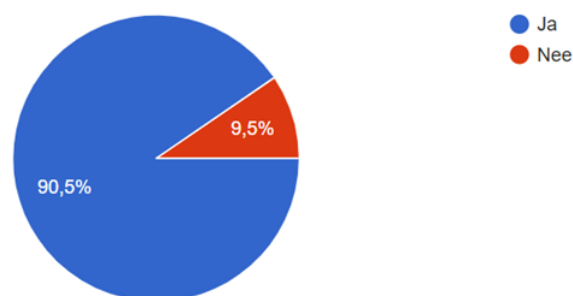
21 respondenten gaven de volgende suggesties:

- Naambekendheid blijft prioriteit
- Ons meer inspraak geven. Als we meer kunnen doen, denk ik dat dat ons wel aantrekkelijker maakt.

- Meer studenten aan het woord laten over de opleiding.
- Interessantere voordelen van de opleiding in de verf zetten.
- Modules behouden.
- meer info geven aan studenten.
- Een duidelijker beeld geven van wat de stuvers zoal doen of gerealiseerd hebben. Bijvoorbeeld: de koffiehoeke die er gekomen is, de inrichting van de nieuwe keuken in de kelder, het afstemmen van de examenroosters, enz..
- Beter verdeling van de vakken over de 3 jaar heen. Veel theorie in het 1e jaar schrikt velen af. Meer en bredere voorbeelden geven van wat er in het werkveld allemaal te doen is als sociaal werker. Alle domeinen proberen bekendmaken.
- Meer aanschouwbaare voorbeelden bij stuverwerking, concrete voorbeelden van wat in het verleden verwezenlijkt werd.
- Blokje op opleidingspagina, in mail, veel meer bekendmaken.
- Geen idee, wij als stuver doen al zeer veel. We gaan naar de aula's en de aparte klassen om de studentenraad te promoten en hebben ook een stuverbord waar we onze reclames en meer kunnen uitgangen.
- Inzetten op begin academiejaar: wie is wie, waar vind ik een stuver etc.. Informatie is de key van participatie.
- Beter beeld geven wat het inhoudt om stuver te zijn.
- De opleiding OSO is goed bezig qua stuver vertegenwoordiging.
- Duidelijkere omschrijving van wat een stuver (kan doen). Uitleg over de werking van een stuver-vergadering, de OR, de OSRale... Bij aanvang van het academiejaar meer in de kijker zetten, op infodagen of opendeurdagen zorgen dat er stuvers zijn of op zen minst ook in de kijker gezet worden.
- Ons meer inspraak laten hebben en een beter kader geven.

Vraag 13: Heb je het gevoel dat je als stuver iets kan veranderen?

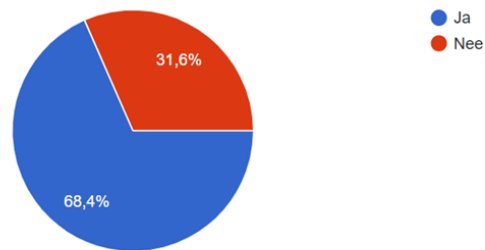
21 antwoorden

90,5% van de respondenten geeft aan dat ze het gevoel hebben dat ze verandering kunnen bewerkstellen. 9,5% geeft aan dit gevoel niet te hebben.

Vraag 15: Vind je dat stuvers meer betrokken moeten worden bij het bestuur?

19 antwoorden

68,4% van de respondenten geeft aan dat de stuvers meer betrokken moeten worden bij de beslissingen van het bestuur.

5 Interpretatie van de enquête

Na de absolute cijfers van de enquête, interpreteren we deze bevindingen.

We zien dat de verhouding studenten met en zonder faciliteiten zeer gelijklopend is bij de stuvers en de niet-stuvers. Dit kan een indicatie zijn dat de stuvers de studentenpopulatie goed weerspiegelen. We weten door ons onderzoek niet over welke faciliteiten het juist gaat, dit omwille van privacy redenen. Het is wel duidelijk dat in verhouding evenveel studenten met faciliteiten bij de stuvers zitten als bij de niet-stuvers die antwoordden op onze enquête.

100% van de bevroegde niet-stuvers heeft al van de term 'stuver' gehoord. 97,9% hiervan weet ook wat een stuver is.

Als we vragen hoe studenten van het bestaan van stuvers weten, zien we enige gelijkheid in de antwoorden van stuvers en niet-stuvers. Stuvers weten dit vooral via mond-aan-mondreclame en via docenten. Niet-stuvers weten dit respectievelijk via medestudenten, mond-aan-mondreclame, sociale media, docenten en mails. De bekendmaking van de stuverwerking werkt dus via kanalen als mond-aan-mond-reclame (via studenten en docenten), studenten, docenten en sociale media.

De niet-stuvers geven aan dat ze geen stuver zijn door de tijd die het inneemt, omdat ze zelf het engagement niet willen aangaan en omdat het een hechte groep is.

De drempels die de stuvers vermoeden, zijn hiermee gelijkaardig.

De stuvers zelf geven ook aan dat het wat tijd kan innemen. 33,3% van de stuvers vindt dat de functie stuver veel tijd inneemt. 66,7 % vindt dat dan weer niet. Hierbij kunnen we ons de vraag stellen wat 'veel tijd' is. Dit is voor ieder persoon anders en hangt af van vele factoren.

68,4% van de stuvers vindt dat ze meer betrokken moeten worden bij het bestuur. Dit kan te maken hebben met de manier van inspraak die de stuvers hebben op school. Zouden we dit kunnen linken aan het de medewerking op niveau van medezeggenschap? Uit de enquêteresultaten leid ik af dat stuvers kunnen signaleren en aanbevelingen kunnen doen aan het opleidingshoofd, de participatiecoach, de opleidingsraad... Soms wordt hier rekening mee gehouden, maar soms ook niet.

Bij sommige thema's worden de stuvers niet betrokken terwijl ze wel het gevoel hebben een waardevolle inbreng te kunnen hebben. Daartegenover hebben stuvers wel het gevoel hun stem te mogen laten horen, dat er geluisterd wordt en echt inspraak te hebben. Dit hangt dus soms af van het thema.

6 Aanbevelingen, kritische noot

Zoals vermeld in de inleiding van het bachelorproject willen wij ook graag aanbevelingen meegeven aan Arteveldehogeschool. Als eerste geven we aanbevelingen om de drempels weg te werken en in te zetten op de motivatie van studenten. Vervolgens geven we aanbevelingen over de participatiestructuur van Arteveldehogeschool op de drie werkingsniveaus.

6.1 Drempels en motivatie

De vijf B's van toegankelijkheid over participatie van de studentenraad:

1. Betaalbaarheid

In de eerste plaats is het belangrijk dat er begrip wordt opgebracht voor het feit dat studenten vaak over onvoldoende budget beschikken om aan alle activiteiten deel te nemen. Studenten moeten vaak afwegingen en keuzes maken aan welke zaken ze hun budget zullen besteden. Het is verder ook belangrijk dat docenten er bewust van zijn dat het deelnemen aan een studentenraad voor veel studenten ook een symbolische/psychologische inspanning met zich meebrengt. Het kan zijn dat het deelnemen aan een studentenraad niet gebruikelijk is in de leefwereld van sommige studenten. Daarnaast kan dit ook soms schaamte met zich meebrengen. De studentenraad speelt zich namelijk af in een sociale context. Studenten die zich in een financieel moeilijke situatie bevinden, kunnen de angst ervaren dat medestudenten dit zullen ontdekken. Misschien kan er een beperkt budget voorzien worden voor studenten die graag willen participeren aan de studentenraad maar de bijbehorende kosten jammer genoeg niet kunnen bekostigen. Eventueel kan er een abonnement of tussenkomst voorzien worden voor de verplaatsing voor de doelgroep. Op deze manier kan je de basisprijs die verbonden is met het deelnemen aan de studentenraad zo laag mogelijk houden. Eventueel het aanbieden van gratis of goedkopere frisdrank, koffie, thee... of werken met een gratis drank- of soepkaart.

2. Bereikbaarheid

Zoals eerder vermeld heeft dit ook te maken met de kost van de verplaatsing in verhouding met de opbrengst van het aanbod. Een aanbeveling om de studentenraad toegankelijker te maken kan zijn door bijvoorbeeld vervoer te regelen voor de stuvers. Daarnaast kunnen de activiteiten ook zoveel mogelijk georganiseerd worden aansluitend op de schooluren, zodat studenten zich niet opnieuw moeten verplaatsen. Om mentale afstand tegemoet te komen, kan er gebruik gemaakt worden van ambassadeurs/brugfiguren die de student kunnen ondersteunen en waarmee de student zich kan identificeren. Daarnaast geven de stuvers aan dat meer inspraak zou leiden tot een hogere participatiegraad. Hoe meer de studenten inzien dat er door middel van participatie aan de studentenraad veel gerealiseerd en verwezenlijkt wordt, hoe aantrekkelijker. Studenten willen effectief het gevoel hebben dat ze iets kunnen veranderen. Het kan interessant zijn als stuvers de vergaderingen online kunnen volgen. Als iemand door omstandigheden fysiek niet aanwezig kan zijn, kan dit wel via het internet.

3. Beschikbaarheid

De aanmeldingsprocedure om stuver te worden is niet te complex, het wordt op een laagdrempelige manier georganiseerd. Studenten zijn welkom op een eerste vergadering en vele stuvets zijn er op deze manier ingerold. Anderen hebben via een stuver gezegd dat ze graag mee willen participeren, een mailtje naar de participatiecoach, etc. Kortom, studenten komen op de meest uiteenlopende manieren in de studentenraad terecht. Misschien is dit net niet wat studenten nodig hebben om de stap te zetten, maar net wel een vaste manier van aanmelden en het ontvangen van genoeg informatie over de aanmeldingsprocedures. We hebben als aanbeveling hierbij dat één stuver de communicatie naar studenten op zich neemt en fungeert als het aanspreekpunt en hiervan eventueel een jaarlijkse verplichte officiële functie van te maken met statuut erbij. Zo is er meer duidelijkheid naar medestudenten toe binnen de opleiding.

Aangezien studenten minimaal drie jaar studeren is het belangrijk om stabiele en persoonlijke relaties uit te bouwen. Eventueel de band met oud-stuvers onderhouden. De studentenraad meer beschikbaar maken kan eventueel door deze op een vast moment in te plannen waarop veel mensen kunnen. Dit kan door in de eerste vergadering ieders planning samen te leggen en het beste moment uit te kiezen. Een vast uurrooster zou hier ook en kunnen helpen. Zo kan men beter voorspellen wanneer iedereen kan.

4. Begrijpbaarheid

Een belangrijk aspect bij deze drempel is de communicatie. Is het een optie om vanuit de studentenraad te zorgen voor een tolk voor deze persoon zodat deze kan deelnemen. Of rekening houden met het tijdstip van de vergadering zodat deze student op tijd voor een tolk kan zorgen.

Een beter beeld geven wat het inhoudt om stuver te zijn, zeker in het begin van het academiejaar. Wie is wie, wat doen we, wat hebben we al gedaan...

Vergaderverslagen van de studentenraad worden gedeeld maar deze zijn echter moeilijk te raadplegen. Het is pas na even doorklikken op mijn dinar dat je deze kan lezen.

5. Bruikbaarheid

Het is belangrijk dat niet stuvets ervan overtuigd worden dat participatie aan de studentenraad ook echt een verandering in hun leefsituatie kan teweegbrengen. Dit is ook iets wat de stuvets aangeven in de enquête. Ze willen meer betrokken worden bij alle thema's. Momenteel worden ze niet betrokken bij thema's die gezien niet gezien worden als bevoegdheid voor stuvets. Het geven van meer inspraak aan de studenten zou het stuver worden aantrekkelijker maken. Ook de groepssamenstelling is belangrijk. Studenten kunnen een verbondenheid voelen met andere studenten op vlak van een gezamenlijke interesse of passie. Ze hebben een connectie op basis van een ander gedeeld kenmerk buiten hun migratieachtergrond, maatschappelijk positie of handicap.

6.2 Participatiestructuur van Arteveldehogeschool

- **Microniveau**

De website van Arteveldehogeschool is voor een beginnende student ingewikkeld en onaantrekkelijk. Het luik rond studentenparticipatie is niet duidelijk zichtbaar op de website. Om dit onderdeel terug te vinden zal actief op de weblocatie moeten gezocht worden. Studenten zullen dus niet spontaan in aanraking komen met dit thema via de website. Wij bevelen aan om deze vertakking duidelijk zichtbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een leuke naam aan de studentenraad te geven, eigen website maken, meer jongerentaal gebruiken en meer foto's.

- **Mesoniveau**

Op mesoniveau zien we dat de stuver bij Arteveldehogeschool een grote stem heeft omtrent wat decretaal besloten is. Uit de enquête is gebleken dat verschillende stuvers meer in het bestuur betrokken willen worden. Het lijkt ons hier interessant om te onderzoeken of het veranderen van participatietype het gewenste resultaat zal bereiken.

Volgens het advies van VLOR is er nood aan een beleidskader inzake studentenparticipatie. Een beleidsplan opmaken met vooropgetelde doelen lijkt hierin tegmoet te komen. Daarom raden we aan een beleidsplan op te stellen omtrent de doellen die de stuvers willen behalen. Het is ook duidelijk voor de stuvers waartoe zij gaan werken de komende jaren.

- **Macroniveau**

Op macro niveau zien wij dat er veel gedaan wordt door met andere te gaan samenwerken. Dit is leuk om te lezen en hierdoor raden wij aan om hierin niets te veranderen.

Volgens Tom (persoonlijke communicatie 6 januari 2022) moeten er niet per sé méér studenten stuver worden. De stuverwerking draait goed en hangt niet af van aantallen. Wel is het belangrijk dat iedereen weet wat stuvers zijn en ieder wie dat wil de kans krijgt om zich aan te sluiten. Momenteel denkt de school na over een nieuwe bekendmakingsaanpak waarbij ze zich in september richten op schijf twee en na de januari-examens op schijf één. Door die betere bekendmaking hopen ze de groep te verruimen, maar vooral te vernieuwen. De stuvers van nu zullen binnenkort immers afstuderen.

Op diversiteit wordt niet specifiek ingezet. Tom heeft het gevoel dat de stuvers een redelijke afspiegeling zijn van de studentenpopulatie. Wat de aantrekkingskracht bij bepaalde groepen eventueel wel kan verhogen is werken rond thema's als racisme, gendergelijkheid, inclusie... Uit het interview met mevrouw Baert vernemen we dat er 180 van de achthonderd (22,5%) studenten over faciliteiten beschikken. In de enquête van de stuvers zien we dat 31,3% over faciliteiten beschikt. Er hebben 21 stuvers van de 25 geantwoord op de enquête, dit betekent dat zes stuver van de 21 over faciliteiten beschikken.

Hieruit concluderen we het volgende:

De stuvers zijn een redelijke afspiegeling van de studentenpopulatie. Dit halen we uit het cijfermateriaal hierboven. Deze uitkomst hadden we niet verwacht. We weten natuurlijk niet welke faciliteiten juist vertegenwoordigd zijn in de studentenraad. Ook daar maakten wij de bedenking dat er maar 25 stuvers zijn die achthonderd studenten vertegenwoordigen binnen de opleiding Sociaal werk. Dit is maar 3,1 procent van de studentenpopulatie binnen de opleiding.

Indien Arteveldehogeschool wil dat de studentenvertegenwoordigers de studentenpopulatie beter representeert, bevelen we aan een grotere groep stuvers in de opleiding te creëren. Het lijkt ons moeilijk om 800 studenten representatief voor te stellen door 25 personen.

Indien Arteveldehogeschool een groep binnen de studentenvertegenwoordiging met meer diversiteit wil, zou deze geen correcte afspiegeling meer zijn van de volledige studentenpopulatie. Met andere woorden moet Arteveldehogeschool een publiek met grotere diversiteit aantrekken die zich inschrijft.

7 Slot

7.1 Onderzoeksvraag beantwoorden

Onderzoeksvraag: Welke indicatoren bepalen of studenten willen participeren in ArtveldeHogeschool? En wat kan er binnen de participatiestructuur veranderen om een correcte afspiegeling te maken van de diversiteit binnen de studentenpopulatie?

Uit het onderzoek kunnen we concluderen dat de diversiteit binnen stuvo in grote mate de studentenpopulatie van Arteveldehogeschool weerspiegelt. We vermoeden dat er in de studentenvertegenwoordigers ongeveer eetc.elfde verhouding van studenten met faciliteiten aanwezig zijn als in de algemene studentenpopulatie. Dit blijkt uit onze enquêtes. Of het gaat over dezelfde faciliteiten, hebben we weinig zicht op. Toch wordt door meerdere personen, zoals de participatiecoach en de diversiteitscoach, aangegeven dat de stuvers een correcte weerspiegeling zijn van de studenten binnen de opleiding. De studentenvertegenwoordigers weerspiegelen de studentenpopulatie. Tegelijk weerspiegelt de studentenpopulatie niet de maatschappij. Moeten we dan niet streven naar een meer diverse studentenpopulatie? De vraag is ook: moeten er meer studenten stuver worden? Willen we streven naar een grotere studentenraad? Dit kan stof tot nadenken zijn voor de Arteveldehogeschool.

8 Bronnenlijst

- Algemeen secretariaat ArteveldeHogeschool. (2020). *Feiten en cijfers jaarverslag 2019*. Gent: Arteveldehogeschool.
- ArteveldeHogeschool. (z.d.). *Bestuursorganen*. Geraadpleegd op 10 december 2021, via <https://www.arteveldehogeschool.be/over-ons/onze-organisatie/organisatiestructuur/bestuursorganen>
- ArteveldeHogeschool. (z.d.). *Mens en Samenleving*. Geraadpleegd op 15 januari 2022, via <https://www.arteveldehogeschool.be/mens-en-samenleving>
- ArteveldeHogeschool. (z.d.). *Over de studentenraad*. Arteveldehogeschool. Geraadpleegd op 16 november 2021, via [Over de studentenraad | Arteveldehogeschool Gent](#)
- ArteveldeHogeschool. (z.d.). *Participatie en medezeggenschap*. Arteveldehogeschool. Geraadpleegd op 20 november 2021, via <https://www.arteveldehogeschool.be/over-ons/onze-organisatie/organisatiestructuur/participatie-en-medezeggenschap>
- Artevelde. (z.d.). *Diversiteitscoaches*. Arteveldehogeschool Gent. Geraadpleegd op 10 december 2021, van <https://www.arteveldehogeschool.be/contact/diversiteitscoaches>
- Arteveldehogeschool. (2021). *Figuur 2: De participatiestructuur van Arteveldehogeschool* [Foto]. https://www.arteveldehogeschool.be/sites/default/files/gids_voor_studentenparticipatie_2020-2021_0.pdf
- Arteveldehogeschool. (2021). *Figuur 5: De participatiestructuur van Arteveldehogeschool* [Foto]. https://www.arteveldehogeschool.be/sites/default/files/gids_voor_studentenparticipatie_2020-2021_0.pdf
- Arteveldehogeschool. (2022). *Figuur 7: Website footer van Arteveldehogeschool* [Foto].
Arteveldehogeschool. <https://www.arteveldehogeschool.be/>
- ArteveldeHogeschool. (2020- 2021). *Gids voor studentenparticipatie*. Gent, Hoogpoort 15: ArteveldeHogeschool.
- Arteveldehogeschool. (2020). *Gids voor studentenparticipatie*. https://www.arteveldehogeschool.be/sites/default/files/gids_voor_studentenparticipatie_2020-2021_0.pdf
- Arteveldehogeschool. (2021). *Gids bijzondere statuten*. Arteveldehogeschool. Geraadpleegd op 3 december 2021, via https://www.arteveldehogeschool.be/sites/default/files/gids_bijzondere_statuten_2021_2022.pdf
- Beckmans, E., Couck, D., Vanmaercke, S., Baelus, M., Storme, L., Piccavet, F., Vandeveld, L., & Demeester B. (2020, november). Veerkracht in tijden van pandemie. Vlaamse Vereniging van Studenten. Geraadpleegd op 8 november 2021, via <https://vvs.ac>

- Betekenisdefinitie. (z.d.). *Betekenis focusgroep*. Geraadpleegd op 20 december 2021, van <https://www.betekenis-definitie.nl/focusgroep>
- College van regeringscommissarissen in het hoger onderwijs. (2010). *Studentenparticipatie in het hoger onderwijs 2004 - 2009*. België.
- De Ambrassade [Website]. (z.j.). *Drempels verlagen*. Geraadpleegd op 3 november 2021, van <https://ambrassade.be/nl/toolbox-diversiteit/laagdremkelig-jeugdwerk/drempels-verlagen>
- De Vuyst, S. (2017). DIVERSITEIT IS REALITEIT? DIVERSITEITSBELEID EN DIVERSITEITSMANAGEMENT CASE STUDY VOLVO CARS GENT. Universiteit Gent. https://libstore.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/350/725/RUG01-002350725_2017_0001_AC.pdf
- Focusgroep definitie. (z.d.). encyclo.nl. Geraadpleegd op 20 december 2021, van <https://www.encyclo.nl/begrip/focusgroep>
- Hart, R. (z.d.). *Figuur 1: Participatieladder* [Illustratie]. De participatieladder. <https://www.njr.nl/nl/verhalen/participatievormen-ladder/>
- Het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. (z.d.). *wet: Besluit van de Vlaamse Regering tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs (citeeropschrift: "Codex Hoger Onderwijs")*. Geraadpleegd op 23 oktober 2021, van <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14650#1273>
- HOGENT. (2020). *Figuur 3: Organisatiestructuur HOGENT* [Foto]. Revolte. <https://www.revolte.gent/heet-van-de-naald/organisatiestructuur/>
- HOGENT. (2020). *Figuur 4: Organisatiestructuur HOGENT* [Foto]. Revolte. <https://www.revolte.gent/heet-van-de-naald/organisatiestructuur/>
- HOGENT. (2022). *Figuur 6: Website footer van Hogeschool Gent* [Foto]. HOGENT. <https://www.HOGENT.be/>
- Hogeschool Gent. (2020). *Organiek reglement HOGENT*. Gent: HOGENT. <https://www.HOGENT.be/sites/HOGENT/assets/File/Organiek%20reglement%20HOGENT.pdf>
- Kerger, D. (2020). *Diversiteit en/in het sociaal Werk*. Artevelde.
- Milliken, F. J., & Martins, L. L. (1996). Searching for Common Threads: Understanding the Multiple Effects of Diversity in Organizational Groups. *The Academy of Management Review*, 21(2), 402-433.
- Nederlands Jeugdinstuut. (z.d.). *Jeugdparticipatie bevorderen* | Nederlands Jeugdinstuut. [www.nji.nl](https://www.nji.nl/sterke-basis-voor-de-jeugd/jeugdparticipatie-bevorderen). Geraadpleegd op 9 december 2021, van <https://www.nji.nl/sterke-basis-voor-de-jeugd/jeugdparticipatie-bevorderen>
- Revolte HOGENT. (2020 - 2025). *Beleidsplan studentenparticipatie 2020- 2025 samen vooruit*. Gent: HOGENT.

Revolte HOGENT. (2020, September 11). *Organisatiestructuur HOGENT*. Revolte.gent. Geraadpleegd op 28 oktober 2021, van <https://www.revolte.gent/heet-van-de-naald/organisatiestructuur/>

Revolte HOGENT. (z.d). *Studentenparticipatiereglement*. Gent: HOGENT. Geraadpleegd op 25 oktober 2021, van <https://www.HOGENT.be/sites/HOGENT/assets/File/Studentenparticipatiereglement.pdf>

Team Neerpelt. (z.d.). *Participatie hoe? Zo?* Liefdevoorneerpelt. Geraadpleegd op 23 oktober 2021, van <https://liefdevoorneerpelt.files.wordpress.com/2016/02/brochure-participatie-lr.pdf>

Temmerman, M. (2015-2016). *Participatie van studenten hoger onderwijs aan het Gentse aanbod van podiumkosten: een verkenning van drempels en stimulansen* [Bachelorproef]. Arteveldehogeschool Bachelor in het sociaal werk.

Vlaamse Vereniging van Studenten. (2013). *Infofiche Participatiedecreet*. België.

Vlaanderen. (2009). *Studentenmonitor Vlaanderen 2009 Socio-economische kenmerken van studenten in het hoger onderwijs*. Geraadpleegd op 30 oktober 2021, van Geraadpleegd op 23 oktober 2021, van <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestand.ashx?nr=6264>

9 BIJLAGEN

9.1 BIJLAGE 1: interview met ex-stuver

Geïnterviewde: anonieme ex-stuver (normaal lettertype)

Interviewer: Naomi Garmyn en Jade Ory (Vet lettertype)

Datum: 20/10/2021 om 19u30

We hebben de gids voor studentenparticipatie gelezen en hierin zagen we dat er regelmatig werkgroepen worden georganiseerd, welke werkgroepen kregen veel aandacht?

De werkgroep communicatie, daar is veel rond gezegd geweest omdat het heel moeilijk is voor de studentenvertegenwoordigers van Arteveldehogeschool om extern te communiceren. In de zin dat alles afgetoetst moet zijn met de communicatiedienst van Arteveldehogeschool, er staan daar protocollen rond. Er is bijvoorbeeld tijdens corona een Instagram account gestart om speciaal naar studenten van Arteveldehogeschool het te hebben over mentale welzijn. Het grootste werkpunt van die werkgroep was om de communicatie goedgekeurd te krijgen van Arteveldehogeschool. Ze zijn heel streng op het maken van sociale media-accounts en alles dat met Arteveldehogeschool geassocieerd wordt. Er staat bijvoorbeeld een verbod op het gebruik van het woord Partyvelde. Ze willen het imago van Arteveldehogeschool niet schenden.

Het is dan de communicatie tussen de stuvers en studenten?

Het is vooral de externe communicatie, stel dat er op de facebookpagina van de stuvers iets gepost wordt moet dat eerst goedgekeurd zijn door de dienst communicatie.

Als je dan een bericht wilt posten op facebook moet dat eerst door een bepaalde weg goedgekeurd worden om te mogen posten?

Niet elke post moet goedgekeurd zijn maar er is wel een afstemming tussen wat wel kan en wat niet kan. De werkgroep communicatie slokte veel tijd op omdat er veel gelobbyd was over wat wel kon en wat niet kon. Hoe kom je als stuver van Arteveldehogeschool naar buiten redelijk streng begeleid wordt.

Kunnen wij ergens deze richtlijnen terugvinden?

Ik denk dat je daarvoor met de SRA-contact opneemt en daar een vraag over stelt.

Wij hebben een indruk, ik weet bijvoorbeeld heel weinig over de stuvers, ik denk dat weinig mensen van onze groep iets weten over de stuvers en stuvo.

Wat betreft stuvers hebben wij inspraak bij stuvo in de stuvo raad. Op centraal Arteveldehogeschool niveau zijn er studenten toegewezen aan de stuvoraad. Wat doet deze raad? Deze bespreken alles wat de stuvo doet. Zelf weet ik daar niet veel over, er zitten daar 2 of 3 studenten in en het gaat er dan vooral over bespreken van welk cadeautje geven we aan de studenten? Qua inspraak bij stuvo is dit vrij beperkt op centraal Arteveldehogeschool niveau. De studenten zitten daar meer omdat het quotum van stuvers moet behaald worden. Echte inspraak ervaar ik persoonlijk minder. Het beleid is vaak al vastgelegd voor de vergaderingen. Vaak geef je achteraf kritiek op dingen die al gebeurd zijn en het is dan al te laat en dan kan je er weinig aan doen of veranderen. Dit is puur mijn impressie he. Als het bijvoorbeeld ging over de mutsen bij ons op de campus was er daar redelijk veel kritiek over. Ik had dat aangekaart bij de SRA en ook bij de academische raad waar bestuur van Arteveldehogeschool besproken wordt, toch het onderwijs gerelateerde. Het argument is dan vaak van "er zijn ook studenten tevreden mee". Je botst vaak op attitudes. Ook al spreek je vanuit een bepaalde opleiding, merk je vaak dat als je echt iets wilt veranderen wat al vastligt dit heel moeilijk is. Ik weet niet of je de term schijnparticipatie kent? Dat is wel iets wat leeft in deze institutie. Ik heb ook nog aan de studentenraad van de Universiteit gent gezeten en daar was datzelfde fenomeen ook wel aanwezig. De mening wordt wel gevraagd maar alleen omdat het pro forma is en dat het een idee is van "zijn onze cliënten tevreden over de dienstverlening". Hoe denk jij als stuvers over Je mening wordt

gevraagd om dingen efficiënter uit te voeren maar als je zelf met een uniek idee zou afkomen dat je op een democratische manier wilt verwezenlijken botst dat vaak op groot verzet. Ik heb dat wel gemerkt als stuver dat als de kritiek te hard is je de hogeschool gaat verdedigen als reflex. Als je openlijk kritiek geeft en iets anders vraagt dan botst dat vaak op “ja, maar ja we gaan dat niet zo doen”. Als student iets veranderen, wat het idee is van democratie: je wordt verkozen en je kan zo verandering teweegbrengen, dat gevoel heb ik nooit gehad.

Je zit dus altijd je best te doen om iets te veranderen maar dat gebeurt dan nooit?

Dat heeft ook te maken met de cultuur. Vanuit sociaal werk had ik altijd het gevoel dat stuvers het deden omdat ze het willen doen voor hun medestudenten of omdat ik mijn richting belangrijk vind. Maar er is ook een zware cultuur, vooral in managementrichtingen, dat ze stuvers zijn voor het postje en de functie. Want er is een systeem met Arteveldehogeschool dat je als je stuver ben geweest je een certificaat krijgt dat je op de cv mag zetten. Er is een zware cultuur bij de managementrichtingen dat puur in de studentenraad zitten omdat ze dat certificaat krijgt. Er zijn zelf regels om dat certificaat te krijgen: bepaalde raden volgen etc. Van de SRA mag je niet meer dan 2 van de 8 missen. De motivatie van studenten kan dan zijn ik doe dat alleen voor de cv. Bij de verkiezingen zie je vaak dat managementstudenten zich naar voor plaatsen voor dat postje. Dat is een idee dat leeft en je ziet dat het in de raad daar dan over draait. Daardoor heb je soms geen cultuur van mensen die aan representatie willen doen maar die er zitten vanuit de visie studentexpert. Er is vaak een visie, zeker als het gaat over, dat je enkel aangesproken wordt als expert. Bv we gaan iets beslissen voor mensen met een handicap waardoor ze mensen met een handicap alleen gaan aanspreken omdat ze expert zijn. Je vertrekt niet vanuit de visie dat studenten ownership hebben over hun hogeschool waar we hun ruimte geven om zelf te gaan nadenken over de inrichting hiervan. Veel van de stuvers zitten vaak in deze expertvisie van “wij gaan onze ervaring delen in functie van het verbeteren van de hogeschool op maat van de student” maar geen fundamentele aanpassingen en eerder scherpe kantjes eraf halen. BV met coronabeleid is er veel aftoetsting geweest naar de studenten maar vaak lagen beslissingen al vast en werd dan de mening gevraagd om dan tot kleine aanpassingen te komen. Grote fundamentele aanpassingen zijn niet gebeurd. Ik heb dat vooral gemerkt bij het coronabeleid op onze campus wanneer de opleiding uit het niets beslist had voor nieuwe maatregelen. Je moet al veel mensen contacteren, petitie starten voor je op de tafel kan kloppen dat je iets anders wilt. Bij onze opleiding was dat mogelijk maar voor de centrale raad is er geen cultuur van “we zijn het er fundamenteel niet mee eens en we willen iets anders” maar eerder van “we gaan onze mening geven zodat er kleine aanpassingen kunnen gebeuren.”

Ik hoor u zeggen dat studenten gaan voor postjes en een certificaat, zijn er zo nog dingen waarom studenten stuver willen worden?

Wat ik bij sociaal werk heb gezien is dat het voor een deel ook wel draaide om engagement. Vooral aan de creativiteit van de stuverraad van sociaal werk: we hebben een tuin wat gaan we ermee doen? We kunnen er kippen steken of een moestuin van maken? Je merkt dat er een soort van reflectie is dat we kijken naar onze campus en dit in eigen handen willen nemen. Ik denk dat het eigen is aan onze opleiding. Ik denk dat het op onze campus dus een motivatie is die wel leeft. Ik denk voor een groot deel dat mensen zich ook wel belangrijk willen voelen, dat hangt weer samen met die postjes.

Wat was uw drijfveer of stuver te worden?

Ik heb erover nagedacht. Ik heb in het middelbaar altijd in de studentenraad gezeten en op de universiteit heb ik dat ook 2 jaar gedaan. Het heeft altijd wel een beetje in mij gezeten om aan representatie te doen. Toen ik op Arteveldehogeschool begon in het eerste jaar was er klassenvertegenwoordiging, dat er twee mensen afgevaardigd en bevraagd werden. Voor de rest wist ik niet of er stuvers bestonden. Ik heb daar nooit weet van gehad. In het tweede jaar heb ik onder impuls van mijn stage en samen met 't bos in een avond georganiseerd over de besparingen in de sociale sector. Toen was ik actief op zoek naar de studentenraad van onze opleiding. Ik heb daar veel

naar rondgevraagd en ben uiteindelijk te weten gekomen dat er 1 stuver was. Ik heb die geprobeerd te contacteren maar ik heb die nooit kunnen bereiken. In het derde jaar was er een open call om stuvers te worden en de eerste vergadering heb ik direct voorgesteld om met een soort van kerngroep te werk te gaan om de groep te organiseren. Ik was heel gemotiveerd om dat in handen te nemen omdat dit in me zat. Moest er een openlijke studentengroep geweest zijn zou ik daarbij zijn gegaan maar ik heb lang de impressie gehad dat het niet bestond.

Er is dus nooit gecommuniceerd over geweest. Als je het in het 1ste jaar had gehoord zou je eraan deelgenomen hebben. Dit zal waarschijnlijk ook voor veel andere studenten zo zijn.

Ik wil daar 1 belangrijk ding over koppelen. Dat is dat bij Arteveldehogeschool er voor de studentenraden iedere keer een participatiecoach is aangeduid. Bij ons op de opleiding is dat Tom Vandoornen. In de centrale raad zijn er ook 2 leerkrachten voorzien. Dat zijn leerkrachten die een deel van hun tijd invullen om de participatie van studenten te gaan bevorderen. 1 van de redenen dat dit bestaat is omdat aan de universiteit heb je studenten die langer studeren. Ik heb bijvoorbeeld vrienden die 5 à 6 jaar in de studentenraad van de universiteit hebben gezeten. Dat zijn mensen die jaar op jaar de ervaring door dragen. Het probleem bij de hogescholen is dat je met opleidingen van 3 jaar zit en om een hele cultuur uit te bouwen waar je zorgt voor opvolging moet je mensen die in hun 1ste jaar al meteen kiezen om 3 jaar stuver te zijn. In het eerste jaar willen ze dit op een lerende manier doen, in het tweede jaar willen ze aan de kar trekken en in het derde jaar wil ik mijn ervaring delen aan de nieuwe eerstejaars. Als je zo een vlotte tandem hebt kan je een cultuur maken waar je succesvolle stuvers hebt. Omdat het voorlopig voor studenten van de hogeschool vrij zwaar is wil de hogeschool dat bevorderen door participatiecoach daarop te zetten. De eerste twee jaar dat ik in sociaal werk was, was dat Johnny Bambust. Hij had een andere visie, hij dacht van "een studentenraad uit de grond stampen is moeilijk en ik ga dat niet doen. We gaan uit elke klas een student samenbrengen en af en toe eens bespreken wat de problemen zijn." Toen Tom Vandoornen dit heeft overgenomen in mijn derde jaar had hij daar een ander idee over. Hij wou echt een groep starten en het is onder impuls van hem dat de groep er is gekomen. Het idee wat een participatiecoach heeft over studentenparticipatie heeft een grote invloed hoe de studentenvertegenwoordiging er gaat uit zien in je opleiding. Omdat zij de dragers zijn van de ervaring. Het positieve daarvan is, is dat er voor continuïteit kan gezorgd worden. Het zijn ook mensen met ervaring. Maar het negatief aspect is dat ze een doorslaggevend effect hebben op de manier waarop de studentenvertegenwoordiging georganiseerd is. In die zin dat Tom bij de vergaderingen als het ging over inhoudelijke punten, zijn visie over studentenvertegenwoordiging bracht. In die zin dat hij zelf vaak aanhaalde vanuit de klantgerichte visie van sociaal werk vind ik het logisch dat we gaan bevragen aan de studenten wat ze erover denken. Hij geeft vaak ook ideeën vanuit zijn visie. Als het echt ging over we gaan protest doen ging hij vaak eerder remmen. Het negatieve is dus dat hij voor een stuk gaat bepalen hoe de studentenvertegenwoordiging verloopt.

Want als hij zegt "we doen geen protest", dan gebeurt dat ook niet?

Dat gaat nooit zo letterlijk geformuleerd zijn. Het was wel vaak van we mogen niet te hard zijn voor Tom Oosterlynk want ik weet dat hij zijn best doet. Maar dat is een vals argument en ik start altijd van het idee wat wil ik bereiken. Als de manier van iets te bereiken is om druk op de ketel te zetten dan ga ik dat doen. Of dat nu een toffe mens is of niet, dat maakt mij niet zoveel uit. Het gaat mij over hoe ga je van a naar b en hoe kom ik op voor de belangen van de student.

Hoor ik u zeggen dat een participatiecoach niet verbonden zou mogen zijn met de campus zoals relaties met collega's. Zodat er geen sociale verbondenheid is met de mensen die er werken

Ik vind dat een moeilijk zaak. Ik denk als je een participatiecoach hebt die een andere visie heeft op studentenvertegenwoordiging, die iets meer aan de student wilt geven en meer actief de neiging heeft om in te gaan tegen de Hogeschool. Het probleem is dat deze wordt betaald door de hogeschool dus als het er echt op aankomt en de Hogeschool zegt "oei wat zijn die studenten hier allemaal aan het

doen". Als je betaald wordt door Hogeschool om studenten te participeren kan je op een gegeven moment onder druk worden gezet. Je bent niet onpartijdig want de Hogeschool is je werkgever. Dat is een probleem want je bent en blijft onpartijdig, je bent ook een docent. Doordat je continuïteit van je student zo hard afhangt van je participatiecoach heeft die een stempel op de manier dat het verloopt.

Was dat in de universiteit anders misschien?

Aan de universiteit heeft de studentenraad meer autonomie in de zin dat de Gentse studentenraad van Universiteit gent een jaarlijks budget krijgt van enkele 100.000 duizenden waarmee ze zelf hun beleid kunnen uitzetten. De GSR heeft door die grote financiering de autonomie om zelf mensen als jobstudenten om administratieve functies uit de oefenen. De GSR heeft iemand voor 10 uur per week om de werking te ondersteunen. Dat zijn mensen die vergaderingen verslagen nemen, zorgen dat de agenda in orde is, zorgen dat het lokaal gereserveerd is, die mensen actief uitnodigt om naar de vergadering te komen. Die hebben de praktische ondersteuning van mensen die ze zelf aanwerven Als studenten die betaald worden geld dat de GSR krijgt om hun werking uit te voeren. Dat zorgt voor een andere dynamiek. De agency van de student is veel groter. Waarmee ik niet wil zeggen dat je aan de Universiteit gent als stuvers niet binnen die schijnparticipatie valt. Wat mij frappeert als het gaat over schijnparticipatie dat ze altijd bepaalde voorbeelden gaan geven waardoor je toch geneigd bent om mee te gaan in het verhaal van de Hogeschool. Er worden altijd broodjes voorzien op de vergaderingen, je kan ook als stuver een gratis sportabonnement aanvragen. Ik vind dat dubbel. Ik denk oké je moet iets tegenover het engagement zetten, ik vind niet dat je de vrijwilligers niets moet geven. Maar het is wel altijd expliciet de Hogeschool die een voordeel geeft aan een stuvers. Dat zorgt weer voor dat cliëntisme. Zeker als je naar een grote vergadering gaat zoals de academische raad, je krijgt de eerste vergadering Cava en daarna broodjes. Het zorgt voor een setting dat je gepamperd bent. In Arteveldehogeschool is dat subtiel maar aan de Universiteit gent kan je zelf een iPad krijgen als je een hoge functie uitoefent.

Maar kan het niet net voor veel studenten iets kunnen zijn dat hun wel over de drempel trekt?

Misschien wel maar dan ga je met een andere motivatie starten. Ik denk dat studenten vooral niet bij studentenvertegenwoordiging gaan omdat ze het idee hebben dat ze niets kunnen veranderen. Je kunt veel je medestudenten bevragen maar mensen gaan het nut pas inzien van de studentenvertegenwoordiging als je kan zeggen dat je met het opleidingshoofd hebt samengezeten en iets hebt veranderd. Dan gaan studenten iets hebben van de stuvers doen iets. Het probleem is dat mensen het gevoel hebben niets te kunnen veranderen. Die sfeer bestaat van, wat maakt het uit. Er bestaat wel een bepaald stigma rond de studentenraad dat ze meer bij de Hogeschool horen dan dat ze gemotiveerd zijn om iets te veranderen. En dat stigma is voor een deel ook wel waar. Studenten moeten aanvoelen dat er geluisterd wordt naar hun. Op dit moment is dat niet zo. Oftewel kennen ze het niet of ze kennen het wel maar bestaat het idee dat ze niets kunnen veranderen.

Wat is er nodig dat stuvers wel verandering kunnen aanbrengen?

Dat is een moeilijke vraag haha.

In de participatiegids van Arteveldehogeschool staat er 5 types van studentenparticipatie. Arteveldehogeschool heeft een vorm van medezeggenschap. Stuvers moeten advies geven maar Arteveldehogeschool is niet verplicht daarnaar te luisteren. Hierdoor kunnen studenten niet effectief iets veranderen. Dit is via het decreet zo geregeld in Arteveldehogeschool.

Inderdaad in het decreet van 2013 werden de lijnen uitgezet waarom dat Hogescholen en Universiteiten bepaalde adviesraden en een bepaald percentage van studenten als afgevaardigden moeten hebben. Dat is ook de reden dat ze dat uitvoeren, omdat ze dat quorum moeten halen. Wat ik hieraan interessant vond je hebt inzage in dossiers en begroting van de Hogeschool waardoor je een bepaalde transparantie van informatie hebt. Mijn persoonlijke visie op studentenvertegenwoordiging is belangenvertegenwoordiging, het is eerder een idee van studentenvakbond omdat er een sterk idee bestaat dat je de mening van de student moet verdedigen. Maar mij gaat het niet om de mening van

de student maar om de belangen van de student. Ik vind dat er te veel over mening gepraat wordt en te weinig over belangen.

Je hebt al twee drempels gegeven voor student om stuver te worden: het klimaat van “ik kan niets veranderen” en omdat er geen weet van is. Weet je nog wat drempels zijn voor studenten als ze er bijvoorbeeld wel van weten?

Ik denk qua praktische organisatie aan de hogeschool dat je bijvoorbeeld in het tweede jaar stage hebt. Als je weet dat je stage hebt ga je niet in het begin van het jaar zeggen dat je je wilt engageren in de studentenvertegenwoordiging. Ik heb in de tijd van de pauze van mijn stage nog naar school gegaan om te vergaderen voor de studentenraad. Het is absurd want ik zou dan eigenlijk op mijn stage moeten zitten. De stages zijn een drempel. Je verbondenheid met de campus is dan kleiner omdat je er minder aanwezig bent. Anderzijds zijn er aan de hogeschool veel pendelstudenten waardoor je vergaderingen die fysiek doorgaan sowieso op de middag moet laten doorgaan. Dan moet je al gaan kijken naar al de verschillende lessenroosters. Dat maakt het engagement al groter. In vergelijking van de Universiteit: studenten zitten vaker op kot, dat heeft te maken met de portemonnee van de ouders. En anderzijds hebben ze in het algemeen minder praktijk en stage waardoor je meer de vrijheid hebt om een keer 's avonds te gaan vergaderen. Je hebt meer betrokkenheid met de campus omdat je er vaker bent. Ik denk dat dus door de manier dat onze opleidingen georganiseerd zijn het al moeilijk is om je te engageren voor een lange periode.

Uit onderzoek blijkt nu ook dat bepaalde groepen minder gepresenteerd zijn: mensen met een andere socio-culturele achtergrond, werkstudenten, oudere studenten, ... Enig idee waarom deze doelgroepen minder deelnemen? Heb je zelf al studenten in de raden gekend?

Als je bijvoorbeeld kijkt naar onze opleiding zie je al minder mensen met een andere origine. Die mensen zijn aan het sociaal mobiliseren. De vorige voorzitter van de SRA was een meisje met Marokkaanse achtergrond maar ze deed dat ook vanuit het idee: ik ga management studeren en ik wil carrière dus ik wordt voorzitter bij de SRA. Ik denk dat het aspect van sociale mobilisatie daar veel meespeelt. Je bent al een onderdrukte groep in de samenleving en hierdoor is de stap om je mening te gaan uiten al groter tenzij dat je het in functie doet van je verdere carrière en mobilisatie. Er wordt ook niet veel ingezet op mensen met andere origine, ander gender. Ik heb er zelf nooit iets over gehoord in context van de studentenraad. Ze zijn al blij dat er studenten meedoen. De volgende stap zou inderdaad kunnen zijn om de participatie te vergroten. De uitdaging bij ons aan sociaal werk was vooral dat mensen vanuit personeelswerk ook bij de studentenraad gaan. Als je kijkt naar secundaire opleiding maken ze er wel zaak van om vanuit elke opleiding een vertegenwoordiger te hebben. Ik denk dat er vaak al een tevredenheid bestaat als er verschillende vertegenwoordigers uit andere opleidingen zijn. Daarom is de stap nog niet gezet om het verhogen van participatie bij niet gerepresenteerde groepen. Maar het valt inderdaad wel op.

Hoe zou de opleiding kunnen inzetten om dit wel te doen?

Ik denk dat je persoonlijk, als je kijkt naar sociaal werk, een po leerkracht zou studenten van andere origine kunnen motiveren om aan te sluiten bij de studentenraad met het idee dat dit in hun persoonlijk parcours hun zou kunnen leren meer het woord te nemen omdat de onderdrukking hun stimuleert om niet openloek voor hun mening op te komen. Ze hebben vaak last van culturele uitingen zoals racisme. Je moet die mensen persoonlijk aanspreken en hun motiveren om dat te doen. Je moet voor die mensen extra tijd maken want uit zichzelf zie ik het niet vaak komen. Op een spontane oproep gaan mensen met hooggeschoolde ouders aantrekken, dat is gewoon zo. Ik heb van jongs af aangeleerd mijn mening te vormen. Ik ben naar een ASO-school geweest en heel mijn middelbaar heeft eruit bestaan van leer je eigen mening op een welbespraakte manier te uiten. Ik heb die cultuur ook van mijn ouders gekregen. Als je die cultuur niet van thuis-uit meekrijgt moet je die van externe figuren die dat ondersteunen krijgen. Ik denk dat dat vaak ook meer te maken heeft met klasse dan met achtergrond. De studenten die humane hebben gedaan en die in een middelbaar in de klassenraad

heeft gezeten kan dat zelf beslissen. Dat gaat niet zomaar vanzelf. Als je de eerste persoon van je familie bent die naar de hogeschool gaat, als je dan ook nog vrouw bent en een hoofddoek draagt is de kans veel kleiner dat je in de studentenraad gaat belanden. Je moet dit actief gaan stimuleren.

Welke voordelen haal je eruit, dit heb je wel al wat verteld... Als je een ruwe schatting moet maken, hoeveel tijd nam dat in beslag?

Ik denk dat ik sommige weken 4 van de 5 avonden met studentenvertegenwoordiging. Dat kon sommige weken oplopen tot 10 à 15 uur per week. Dat was ook omdat we dat engagement mogelijk hebben gemaakt in de zin dat onze kernteam van onze algemene vergadering is uitgewerkt, we hebben werkgroepen opgezet, en zo kan dat elke als je elke vergadering volgt dat de uren oplopen. Zeker in situaties dat er een regel uit lucht komt te vallen van Arteveldehogeschool zonder de mening van studenten te vragen dan zaten we nog een keer 3 uur extra te vergaderen. Niet enkel de vergaderingen. Ik vind het belangrijkste het informele. Ik vind dat een stuvers in gesprek moet gaan met de studenten en vragen wat mensen denken over bepaalde zaken. Zo ben je op de hoogte van wat er leeft. Anderzijds ook dat je onderling met stuvers gaat praten want het ding aan vergaderingen is dat er in de pauzes meer beslist wordt dan in de vergaderingen zelf. De vergadering is een formeel gebeuren maar in de informele momenten kun je gaan lobbyen met andere mensen. Als je dat allemaal nog meenemen kom je aan een grote tijd. Ale dat is hoe ik studentenvertegenwoordiging zie he, niet alleen aan sluiten aan de vergaderen. Gewoon in je dagelijkse doen een keer aan je medestudenten vragen wat ze ervan vinden of met een andere stuver gedachten gaan verwisselen. Je bent er wel actief mee bezig. Of in een les als een docent zegt dat ze iets gaan doen, hem aanspreken op het feit dat het met de stuvers anders beslist is.

Je bent dan fulltime actief bezig daarmee?

Ja het zit wel altijd in je achterhoofd. Ik ben hierdoor voorstanders van een visie van belangenverdediging. Dat zijn geen kwesties die in vergaderingen komen. Stuvers zijn is leerkrachten aanspreken op vele opdrachten bv. Studenten doen dat uit zichzelf heel vaak. Dat is mijn visie op studentenvertegenwoordiging. Denken bij een kwestie oei maar die betreft zich op ons allemaal en ik wil daar iets aan veranderen. Ik denk dat het spontaan wel veel gebeurt bij studenten, dat rechtvaardigheidsgevoel. Ze spreken ook altijd in we vorm, dat is belangrijk. Je gaat je mond niet opendoen als je alleen bijvoorbeeld geen taken kunt maken, maar als je weet dat de hele klas allemaal niet kan ga je wel je mond open doen. Sommige mensen zien het alleen als vergaderingen, je vult dat zelf wel wat in.

We hebben wel veel uit je uitleg gehaald, wij dachten dat het vooral aan communicatie lag maar het is een hele cultuur die fout zit.

Mijn mening is dat als je werking goed loopt, hoeft je niet aan te kondigen dat je bestaat. Het is niet puur communicatie. Als je in elk jaar actieve stuvers hebt die ermee bezig zijn dan zie je dat er een studentenraad is. Als je dan nog eens communiceert over wat je hebt veranderd. Dan gaan studenten ook kunnen zien van he cool als ik daarbij ga kan ik dingen veranderen. Als je met de stuvers soep gaat verkopen op school of een feest organiseert dan zie je ze ook.

Ik neem vooral mee dat die participatiecoach niet goed zit en het tegenhoudt. Ik snap ook niet waarom dat niet elke coach in alle opleiding dezelfde mening meekrijgen. Nu is het in elke opleiding anders georganiseerd, dat gaat toch niet?

Er zijn algemene richtlijnen hoe je een studentenraad organiseert maar we zijn daar met sociaal werk van afgeweken omdat dat vaak een formele structuur zit is dat met penningmeester etc. Als je net iets opstart moet dat niet meteen zo. Wij willen meer de horizontale structuur dan de verticale structuur omdat er veel in onze opleiding een hippie visie hebben en ik vind dat goed. Ik ga niet zeggen dat Tom een slechte participatiecoach is maar ze hebben wel een bepaalde rol. Zonder Tom was er geen studentenraad geweest

Ik hoor veel dingen die eigenlijk gaan remmen: participatiecoach, duur van de opleiding maar daar zie ik geen alternatief voor. Maar inderdaad wat je zei eerstejaars kijken, tweedejaars doen en derdejaars begeleiden. Maar dan moet het aangewakkerd worden en doelgroepen die minder vertegenwoordigd zijn 1 op 1 aanspreken.

Dat is inderdaad hoe ik het zie maar die visie moet ook wel gezien worden in de opleiding. Je moet de collectieve visie over goede verloop van studentenraad hebt. Eerstejaars moeten echt gemotiveerd worden want als je geen eerstejaars hebt mis je een generatie. Zo moeten ze elke keer bij eerstejaars binnengaan in de klas want vaak denken ze "ik ben nieuw en ik weet nog niets hoe mijn examens gaan etc."

Ik vind ook wel dat er al een duidelijkheid moet zijn over hoeveel tijd dat erin gaat steken: zoveel vergaderingen en dit engagement, oké maar wat betekend dat nu?

Dat is inderdaad iets dat leeft. Bij ons wordt verwacht dat je naar vergaderingen gaan maar werkgroepen zijn vrijblijvend. De drempel voor basisengagement mag niet te hoog liggen maar er moet een mogelijkheid zijn om meer te doen. Er moet duidelijk gezegd worden we komen 1 keer per maand samen en punt.